ԺԲ. ՏԱՐԻ 3536 (Ն. Տ.) 7 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1895 25 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1895 20 ՃԷՄԱԶԻԻԼ ԱԽԸՐ 1313 ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.
ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս
درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه
Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արծաթ ... 130
» » Վեցամսեայ » ... 70
» » Եռամսեայ » ... 40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանք ... 56
» Վեցամսեայ ... 28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի 2
Գաւառաց քիլաւորի ձախը միօրինակ Ոսկի 30
Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։
Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL
Հետեւեալ տան ազդագրական [illegible] ստացուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ԵՐԵՔ ՆՈՐԱԾԻՆ

Պզտիկը, զարմացկոտ ուրախութիւնով մը, լրագիրը ձեռքը բռնած.

—Կարդացի՛ր, մայրիկ։

—Ի՛նչ բան, տղաս։

—Կին մը երեք զաւակ բերեր է։

Ուրիշ տան մը մէջ, ամուսի մը, աչքը Ներքին Լուրերուն վրայ սեւեռած.

—Եւ մտածէ՛լ թէ հարուստներ կան որոնք ժառանգորդ մը ունենալու համար հոգի կուտան։

Ընտանեկան շրջանակներէն դուրս ալ, հանրակառքին մէջ, սրճարանին մէջ, ուր որ սովորութիւն ունին օրուան մանր դէպքերուն վրայ խօսելու, երկու բառով ուշադրութիւն գրաւեց չափաւոր սկիզբը տեղական թերթերու մէջ յիշուած այդ ծննդաբերութիւնը՝ անծանօթ, աղքատ կնոջ մը որ Բերայի հեռաւոր մէկ անկիւնը, երեք աղջիկ աշխարհ բերեր է,—մայրն ու զաւակները քաջառողջ վիճակի մէջ, ինչպէս պիտի բուժէր հարուստներու համար։

Եթէ հետաքրքիր էք գիտնալու թէ լրագիրներն ինչպէ՛ս կ'իմանան ասանկ աննշան համարուած իրողութիւն մը—որ այնքան միայն հետաքրքրութիւն կը գրաւէ որքան Սիւքի մը ազդարարութիւնը կամ քաղկահասի մը մէկ արարքը—երկու բառով կրնանք պատմել. լրաբերութեան անթափանցելի գաղտնիքներուն կարգէն չէ։

Հին հագուստներով ու խոնարհ երեւոյթով մարդ մը ներս կը մտնէ խմբագրատունէն, աչքը գրասեղաններուն վրայ յառած՝ թէ ո՛ր կողմ ուղղէ խօսքը. մանաւանդ տեսակ մը շուարումի մատնուած՝ թէ ինչպէ՛ս սկսի։ Վերջապէս բերանը կը բանայ.—Ձեզի բան մը ըսեմ նէ կը գրէ՞ք, խեր մը ըրած կ'ըլլաք։ Ու կը սկսի պատմել, չի մոռնալով մանաւանդ հասցէն ու անունները։ Եւ մեկնած պահուն, կիսատ բառերով կը հարցունէ թէ արդեօք նպաստ մը հասցունող կ'ըլլա՞յ այս հրատարակութեան սաթիւ, վասն զի յետին ծայր չքաւորութեան մէջ կը գտնուի ընտանիքը, որուն երեք զաւակ պարգեւեր է Աստուած։

Ապահովապէս ոչ մէկ ընթերցող միտքէն անցուց այդ տեսակ բարի գործ մը, թէեւ շատ բարի սիրտ ունենար. առանց հրաւէրի, առանց առաջնորդողի ինչպէ՞ս կարելի է երթալ գտնել խանձարուրն այդ նորածիններուն որոնց մայրը գուցէ ոչինչ ունի իր կաթէն զատ. անդադար ուտելիք պէտք է իրեն, հանգիստ անկողին մը ու խուցին մէջ քիչ մը կրակ։ Ամուսինը կամ բանուոր է կամ անգործ։ Կ'երեւակայէ՞ք վիճակն այդ հինգ հոգինոց ընտանիքին, որոնց երեքն անգիտակից այն դժբաղդութեան որուն մէջ ծնած են։

Ձմեռնամուտին մօտ, Աղքատախնամի մը կազմութիւնն ի Բերա, որչափ և գոհունակութեամբ իմացուեցաւ, անբաւական է ամէն կարօտութիւններու հասնելու։ Իր կատարելիք հանգանակութիւնը, ստանալիք նպաստները, ինչպէս ամէն անգամ, թէեւ ըլլան սպասուածէն չափ առատ, այնքան առատ պէտքերու պիտի հանդիպին, որ անոնց մէկ մասը բաց պիտի մնայ միշտ։ Եթէ գտնէին իրենց օժանդակող մարմին մը, աղքատախնամ տիկիններու ընկերութիւն մը, օրինակի համար, որ ստանձնէր այս կամ այն ճիւղին պատկանող թշուառութիւններն ամոքելու հոգը,—վասն զի թշուառութիւնն ալ իր բաժանումներն ունի, եւ ամէնէն աւելի բազմաճիւղ,—բարիքը իրական պիտի ըլլար ու աւելի լայն սահմանի մը մէջ գործադրուէր։

Այս էջերուն մէջ կ'առաջարկէինք օր մը որ ընկեցիկ հայ մանուկներու պաշտպան խնամակալութիւն մը կազմուի. ձայն մը չելաւ անկից ի վեր. ո՞ր տիկինը պիտի ստանձնէր նախաձեռնութիւնը։ Ամէն անգամ որ այս տեսակ գաղափարներ կը յայտնուին մամուլի միջոցով, գեղեցիկ սեռն իր անփոփոխ պատասխանն ունի. «Թո՛ղ ուրիշներ գործի սկսին, մենք ալ կը մասնակցինք»։ Ո՞վ է այդ ուրիշներ ըսուածը. այս հաւաքական բացասութեան կամ փափկօրէն յայտնուած մերժումին առջեւ, խնդիրը կամ առաջարկը կը մոռցուի։ Տասնէն ինը այս արդիւնքը կունենան լրագրական հրաւէրները։

Այս անգամ, աղքատիկ յարկի մը տակ երեք աղջիկներու ծնունդը, որոնք հազիւ ութը օրուան կեանք ունին դեռ, նորէն կը մղէ մեզի բարեգործութեան այս սահմանին չուրջը դառնալու. ընկեցիկ չեն այդ նորածինները. հարազատ զաւակներ, և մայրերնին գաւառացի է կարծեմ. Բերայի հեռաւոր ու չքաւոր անկիւններուն մէջ քանինե՛ր աշխարհ կուգան այսպէս։ Հարուստ կիներուն համար հաճոյք մը պիտի ըլլայ, բանաստեղծութիւնով խառն հաճոյք մը, երթալ մտնել այդ խուցերուն մէջ, ձեռքերնին բռնած պզտիկ մաքուր ծրար մը զոր անցորդը Պոն-Մառշէի գնումներ պիտի կարծէր և որուն մէջ զետեղած ըլլան խանձարուրի յատուկ ճերմակեղէններ, և մաս մը դրամ՝ ծնողքին համար։ Ասանկ անցողակի բարիքներ ո՛չ ընկերութեան կը կարօտին ո՛չ խնամակալութեան, եթէ արդարեւ մեր հայուհիներուն դժուար կ'երեւայ այս տեսակ կազմակերպութիւններով զբաղիլ. Իւրաքանչիւրը, իր թաղին շրջակայքերը, նոյն իսկ դիպուածով, կրնայ իմանալ թէ աղքատ կին մը կայ որ ծննդաբերութեան ցաւերով կը տառապի, եւ մանկաբարձի կամ դայեակի կը կարօտի. կամ արդէն իսկ ունեցած է երկուորեակ մը, քաջառողջ, սիրուն պէպէներ, որոնք երկրորդ մօր մը, բարերարուհիի մը կը կարօտին, ապրելու համար։

Երկուորեակի մը ծնունդը չէր որ առիթ տուաւ այս տողերը գրելու, այլ աւելի հազուադէպ պարագայ մը՝ երեք աղջիկ զաւակներու ծնունդը, աւելի կարօտ, աւելի արժանի կարեկցութեան։ Ու կը յիշեմ դեռ դողահար ձայնն այդ մարդուն—հօրը բարեկամը կամ ազգականը—որ՝ ձեռքէն օգնութիւն մը չի գալուն՝ եկած էր այս լուրը հաղորդել խմբագրութեան, այն յուսով թէ՝ կարդացողները պարզ հետաքրքրութենէ տարբեր զգացում մը պիտի ունենան. և մեկնած ատենը, խղճի գոհունակութիւն մը կ'արտայայտուէր դէմքին վրայ։ Գուցէ յուսախաբ եղաւ, բայց գոնէ իր պարտքը կատարած էր։ Մենք ալ մերը կը կատարենք։

Յ.

ՀԻՆ ԲԱՐՔԵՐԷՆ

ՈՂՈՐՄԱԾԸ

Ա.

Քարէն Սարի արեւելակողմը լերան մը ստորոտը՝ կը գրաւէ՝ արգասաւոր գետին մը որ զետեղուած է քանի մը սարաւանդներու և դաշտային փոքրիկ տարածութեանց մէջտեղը։ Հոն կայ գիւղաստան մը մանաւանդ որ շրջակայ գաւառներուն մէկ գոհարն է, գեղեցկադիր, ծաղկալից, ջրաւէտ և բարեբեր։ Այդ գաւառ՝ ամէն կողմէն՝ ծածկուած է չէնքերու [illegible]՝ գերեզմանաքարերով և գեղազարդ նշխարներով մատուռներու, ժամերու են։ Այս գաւին վրայ շինուած էր տուն մը։

Մէկ ժամ մը և ժամանակ մը՝ հո՛ն կը բնակէր տանուտէր Օհանը՝ տանու տեղոյ, այգւոյ, պարտէզի, արտ ու ափի և արօր զոյգ թանի տէր, բերքն առատ, անասունն լէք, և մառանին մէջ միայն հաւ օրհնի կաթն պակաս։ Տանուտէր Օհանը առատասիրտ էր և միանգամայն տնտեսագէտ։ Նա իր արդիւնքներուն մէկ տասներորդը կը բաշխէր վանքերուն աղքատներուն, և ինը տասներորդը կը պահէր տանը և ժառանգորդներուն։ Նա ունէր երկու որդիք, Կարապետ և Աւետիս։

Տանուտէր Օհանը գին վաթսունը չհասած մեռաւ, և տան ասպետն «սպիտակ մօրուքն» թողուց Կարապետը։ Նա իբր անդրանիկ սկսաւ շարունակել իր տան բոլոր գործերու հոգողութիւնը։ Իր երկիր խերով էր, սերմանածին հարիւրապատիկ կ'առնէր, և քանի մը տարուան մէջ երկրին նշանաւոր մէկ հարուստն եղաւ։ Օհանը հնարամիտ էր, խելօք էր, իր անդրանիկը Կարապետը կարգեցնել տուած էր Ս. Կարապետի վանքը «Փիլիսոփայ» վարդապետի մը քով։ Բոլոր Աստուածաշունչը գոց էր, և Կարապետ այնքան սնուցուած էր բարեպաշտութեան զգացումներով, որ չնայելով իր անհամեմատ հարստութեանը, նա մեծագոյն հեզութեամբ կը վերաբերուէր բոլոր իր ստորադասներուն հետ. երբեք չէր ուզեր ճնշել սիրտն ալ իրմէ թաղուն։ Նա կը հոգնէր այն պարզ հալալը, զոր կը կրէին իր մշակները մշակական ծառայութեանց մէջ. չէր սիրեր խորտիկ և համադամ կերակուրներ, կը գոհանար ցամաք հացով մ'ալ, իր բնական պէտքը յագեցնելու համար, իր փառքն էր միայն օգտակար ըլլալ անոնց, որք մխիթարութեան համար կարօտ կ'զգային իր գթութեան և օգնութեան։

Հօրը կենդանութեան ատենէն սկսած էր երկնցնել իր ողորմութեան ձեռքը, և մահուանէ երեք չորս տարի յետոյ է՛լ ինքան տարածուեցաւ իր ողորմած անունը, որ օրէ օր աղքատաց նախիրներով կը պաշարուէր իր դուռն և երթերը։ Ամէն դիմողին կուտար, ոչ ոք դատարկ կը դարձնէր, և այսպէս հազարաւորք օգտուեցան իր բարեսրտութենէն, և իր հռչակը մեծ եղաւ կամաւոր Ալեքսիանոսէն։ Հովիւը իր փողին մէջ աշուղն իր չնկուրին մէջ կ'երգէին իր տունն և անունը։ Հարստութեան երեք չորրորդը վատնուած էր, և ինքը Կարապետը՝ փոխանակ քիչ մը կանգ առնելու, աւելի և աւելի կ'առատաձեռնէր։ Այն ատեն ախտաւոր մտքէն դուրս ելաւ Կարապետին եղբայրը Աւետիս, և նա որ՝ մինչ այն օր նորիկ նորհարսի նման անլեզու մնացած էր եղբօրը դէմ, սկսաւ ընդդիմանալ այդ անօրինակ աղքատասիրութեանը և ըսաւ «կամ կտրէ կաղերու, կոյրերու և բոլոր աղքատաց անվերջ կարաւանի երթեւեկութիւնն, կամ տո՛ւր իմ բաժինս, զատուիմ քեզնէ»։ Կարապետը չխօսեցաւ, և ոչ իսկ վիճեցաւ։

Հետեւեալ օր եղած չեղածին չորս հինգերորդը անոր ձգելով՝ մնացած մասը միայն իրեն յատկացուց, և մեծ տունէն ալ ելնելով՝ ինչ որ իր իրաւունքն էր, անասնոց ախոռին բակը քաշուեցաւ։ Իր բարեկամաց անկարելի եղաւ չեղել տալ նորա որոշումը. եղածն եղած էր, եղածն օրհնած էր։ Տակաւին ամուսնացած չէին երկու եղբայրներն ալ։ Իր բոլորտիքը թափուած աղքատներուն հաց հասցնելու համար Կարապետ ամուսնացաւ։ Աւանի հարուստներէն միոյն գեղանի և պարկեշտ աղջկան մը՝ Վարդիկին հետ, աղջի՛կ, ադամորդի չէր այն—հուրիի հրեղէն։ Վարդիկը մեծագին օժիտներով լեցուց Կարապետին տունը, նոր պաշար մ'ալ բերաւ աղքատաց։ Հինգ տարի ապրեցաւ տալով և ողորմելով։ Օր մը օրերուց Կարապետ «Կարմիր Եկեղեցի» ուխտի գացեր էր, ինչպէս իր սովորութիւնն էր ամէն Համբարձումին, և Վարդիկ բարեկամաց հետ մառանն իջաւ ալիւր առնելու։ Բայց որչափ զարմացաւ նա, բոլոր փեթակները, ամբարները խուզարկեց, քննեց, ափ մ'ալիւր չկար։ Բայց կորեցաւ։ «Անունն Հօր և որդւոյ ըսաւ, իրիկուն փեթակը լիք էր, սատանէ՞ք քաշեցին ի՛նչ եղաւ։ Ողորմ որ չոր բարուն հակառակէ։ Երեսը գետին պառ երթար Համբարձման թանի գիւղուն, բաւան հոգի ասուած են, հարիւր մ'ալ Կարմիր եկեղեցւոյ կ'երթան, ինչ հող քաշեմ գլխուս։ Եւ ձեռքերը քըմքերուն դրած խերատէ պէս կ'երթար կուլար։ Զիտար, չեղաւ, քանի մը դրկեցի գնաց, իր տղաքը դուռէն կայնեցաւ։ Մէկ օրուան համար փոխ ալիւր ուզեց։ Ոչ ոք յանձն էր, երեսնեքը իրար կը քաշէին, ծա՛փ կը զարնէին, «որ դայլս ապրեցայ, գինը ոչ կարէ ապրեցուցանել»։ Եւ Ասմար ցաւն եկաւ, բուխերիկին կուշտը, ճրագի սեան ներքեւ նստած՝ սկսաւ լալ և տաժել։ Հեղեղի մէջէն կաթիլ մը ջուր ալ մեզ չմնաց։ Աստուծոյ սիրոյն ինչ չուտ չըլլայ մեր սէրը, կ'ընկատէր նա։ Ուշքը դարձուց չորս կողմն, անօթիները, բղջտները քակեց, քակլըտեց, ալիւր մ'անգամ չգտաւ, ամէն ինչ դատարկ էր, դատարկ և ախոռը, գոմը, վեր ու վարը միանգամայն։ Ջաղացքի եզն մնացած էր, և ձի մը, որ Կարապետը տարեր էր հետը՝ իր ուխտաւոր երկու փոքրիկ տղոցը համար՝ Օհաննէսին և Վարդանին։ Վարդիկը ուշկեկ մը եզն քշեց տարաւ ջաղացքը, երկան կարճ՝ ջաղացպանին գլուխը կապեց, և չորս լիտր ալիւր առնելով փոխարէնը, շալկեց, և առով, ամօթով տունը հասուց, Համբարձման հացն դրստեց։ Բոլորն չաղած և բոլորն եփած էր։ Զոր հաց էր միայն, ուրիշ բան չունէին, և որո՞ւ դիմէր։ Պալուենց տա՞ն, այն երկու տարիէ ի վեր, անեկր մարեր էր։

Կէս օր եղաւ, և ետեւէ ետեւ 200է աւելի հիւրեր լեցուեցան տունը. Կարապետն ալ եկաւ հասաւ։ Կերան, խմեցին, և դաշտին մէջ քիրին մ'անգամ չթողլով մեկնեցան. իրիկուն եղաւ։ Հաց չկար։ Երիկ կնիկ խոստովանեցան իրարու վիճակնին։ Փեթակին ալիւրն ըսաւ Կարապետ, գիշեր եմ տուր Սահակայ աղքատներուն,—Ես ալ, ըսաւ Վարդիկը, եզը ալիւրով փոխեցի, և Համբարձման նախիրը հացով ճամբեցի։ Իրիկուն անօթի պառկեցան, և առաւօտ որչափ որ երիճ ծոմ, երկու երախաները չկրցին դիմանալ։ Ճչացին, խծացին և հաց կ'ուզէին։ Կարապետը չդիմացաւ, փախաւ գնաց այն մեծ ժամու տաճարին առջեւ, ուր ծառի հովանիքի տակ, ուր ամէն առտու և իրիկուն կ'երթար մէկ մէկ գլուխ Սաղմոս քաղելու երգելու գերեզմաններու առջեւ։ Անոնք էին իր գերագոյն մխիթարութիւնը։ Հոն կեցաւ մինչեւ երեկոյ։

Դ-ՍԴ-ԱՄ

ԹԱՍՄԱՆԻԱ(*)

ԿԱՄ ՎԱՆ ՏԻՄԷՆԻ ԵՐԿԻՐԸ

ՍԱՀՄԱՆ, ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆ, ԿԼԻՄԱՅ

Գալով կլիմային, Հար. կիսագնդի ամենէն առողջ և զուարթ երկրն ունի. Աւստրալիոյ Զուիցերիան է, ուր այցելուք և անդամալոյծք անպակաս են օդին գեղեցկութեան և առողջ յատկութեան պատճառաւ։ Տեսարանները, բլրակները, և ասոնց ընտիր զետեղումը կողմանէ Թասմանիա աննմանելի է իր դրացի բարերաց մէջ։ Բարձրաբերձ լեռներ, ի բնական է բարեբեր և միջակութեան յարմար հողով, և ամէն տեսակ խորհրդածական պտուղ ու բանջարեղէն, բոլոր պտուղ մնացած՝ Թասմանիան Աւստրալիոյ պարտէզը կ'ըսեն որոյ մէջ մի քանի ամիս անցնելու ամէն Աւստրալիացիի հաճելի փափաքն է, Իտալիոյ պայծառ երկինք պալատներ, Ալպեաներ յիրենց փտրմութիւնը և Անգլիոյ արգասաբերութիւնը անոր հողին ու կլիմային վրայ միացած են։ Ընդհանրապէս լեռնոտ երկիր մ'է. բարձրագոյն լեռն է Քրէտլ լեռը 5,069 ոտք բարձր։

Թասմանիա լաւ կ'ոռոգուի բազմաթիւ գետերով, որոնց գլխաւորներն են Տէրվէնթ, Թամար, Տէյլի, Հիւըն, և ուրիշ 16 փոքր գետեր։ Ունի նաև բազմաթիւ լճեր որք են Գրէյթ լճը, Սորէլ լճը, Քրէշընթ, Սէյնթ Քլէր, Արթըր, և Էքօ լճերն։

55 կղզիներ ունի Թասմանիա, որոց բնակիչք ընդհանրապէս խառնածին են։ Իրենց ապրուստի գլխաւոր միջոցն է ձկնորսութիւն և որսորդութիւն։ Գլխաւորներն են Ֆլինտըր կղզի, Քինկ, Բառըն, Գոյլեն կղզեք։ Թասմանիա 18 նահանգներու բաժնուած է և ասոնք ալ գիւղաքաղաքներու ստորաբաժանուած։

ԹԱՍՄԱՆԻՈՅ ՎԱՅՐԵՆԻՔ

Թասմանիայի բնիկ վայրենիք, որոց սերունդը այժմ անհետացած է, Աւստրալիոյ բնիկներուն շատ կը նմանէին։ Երբ առաջին գաղութը հաստատուեցաւ գրեթէ 5000 վայրենի կային, որոնք տափակ երես, սեւամորթ և տափակ դիմագծութիւն մ'ունէին։ Բայց այն անդադար ընդհարումներն որոնք տեղի կ'ունենային այն տեսակներ վայրենեաց թիւը շատ նուազեցուցին։ 1830ին ջանք մ'եղաւ բոլոր վայրենիները կղզւոյ մի անկիւնն փակել, բայց չը յաջողեցաւ։ Յաջորդ տարին վայրենիք դէպի Ֆրանքլին կղզին քաշուելու ստիպուեցան ուրիշէ ուրիշ կղզիներ գաղթեցին։ 1842ին միայն 44 հատ կային և 1854ին այդ անոնցմէ թիւը 16ի իջած էր։ Վերջին Թասմանիացիի մը ծերմորթ չաստուածոր եղող վայրենուհին Թրուկանինի կինն էր որ 1876ին 76 տարեկան մեռաւ, մինչ վերջին այրն էր Ուիլիըմ Լէննի որ 1869ին 40 տարեկան մեռաւ։

Վերջին խառնածինն էր Ֆանի Սմիթն անուն կինն որ իր սերունդին վերջին անձամբ կը ներկայացնէր և որուն կառավարութիւնը 300 էքր հող պարգեւեց։

Ոսկի, թիթեղ, պղինձ հանքաց կողմանէ հարուստ, գալով արմտեաց և բանջարեղինաց Աւստրալիոյ և ոչ մէկ քաղաք կը հաւասարի իրեն։

Երկաթուղեաց գծեր կ'երթեւեկեն կղզւոյն ամեն մասերն և փոքր շոգենաւակներ միշտ կը կենան հետ միշտ յարաբերութեան մէջ կը դնեն զԹասմանիա։

Գլխաւոր քաղաքն ու մայրաքաղաքն է Հօպարթ, բնակիչ 21,118։ Կղզւոյն հարաւային կողմը գեղեցկադիր շինուած իր ճեմելիք տեսարանով Հար. կիսագնդի գեղեցկագոյն նաւահանգիստներէն մին է, հոն է նաեւ կառավարութեան կեդրոնը։ Տէրվէնթ գետի վրայ և Ուէլինկթըն լեռան ստորոտը զետեղուած ըլլալով՝ Թասմանիոյ ամենահեշտ օդով օժտուած է։ Նաւահանգիստը քաղաքին մեծ գլխաւորագոյնն և պատսպարեալ է։ Նոր-Զելանտայէն յԱնգլիա մեկնող շոգենաւեր առաջին անգամ հոս կը հանգչին։ Լեռնային ակնապարար տեսարաններն, եղանակին բարեխառն և զուարթ հանգամանքը, պտղաւէտ ու ծաղկաստաններու ամփոփքերը ասոնցմէ ամեն տարի հազարաւոր այցելուներ կը քաշեն դէպի Հօպարթ, ինչ որ այս քաղքին երեւելիական վիճակին մեծ նպաստ մ'է։ Մաքուր, սալարակ փողոցներով, կոկիկ և արուեստական շէնքերով և զբօսաւոր ժողովրդով, քաղաք մ'է որ իր փայլութեան բաղդատմամբ Աւստրալիոյ եկմտական տանաշրեն յաջողապէս անցած է։

Իր լեռանց վերելքը, գետեզերքն ի վար նաւարշաւները, լաւ որսերն պաշար մը կ'ընծայեն զբօսանքէր այցելուաց։ Ընդհանուր առմամբ Հօպարթ մեծ առաջդաւ ունի, միայն իր դրացի քաղքին Լօնսէսթընի որ ոչ նուազ յիշատակութեան արժանի վայր մ'է ի Թասմանիա։

Լօնսէսթընի բնակիչն է 12,952։ Նորթն և Հար. Էսքի գետերուն վրայ շինուած՝ Թասմանիոյ հիւսիսային մասին գլխաւոր քաղաքն է։ Ձորի մը մէջ շինուած է, շրջակայքը բլուրներով պաշարեալ, և տեսարանը թէեւ Հօպարթի հաւասար չէ, բայց ո՛չ նուազ հրապուրիչ իր արգասաբեր պարտէզներովն և գեղեցկադիր լեռներովը։ Քօրա լինն, շատ հետաքրքրական պարտանց մը, Կարճ Ջրվէժը, և այլ տեղիք այցելուաց շատ կը յանձնեն իրենց բնապատկերական և միայն տեսարաններուն համար։ Քաղաքը թէեւ ո՛չ այնչափ մեծ, բայց լաւ քաղաքատակիայ, լուսաւորեալ և բազմազբաղ մթերանոցներով լեցուն նաւահանգիստ մ'է։

Սան-Ֆրանչիսկօ ԳՐԱՍԷՐ ԵՐՈՒԱՆԴ

(*) Շար. երէկի թիւէն.

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (12)

ԲԻԷՌ ՏԷԼՔՈՒՌ

ԴԱՏԱԿԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔ ՄԸ

Ինչպէս ճանչցուած էին։ Սովորական եղանակովը այն երիտասարդներուն որք գիշեր մը իրարու կը հանդիպին ընկերութեան մը մէջ, իրարու կը մօտենան, կը խօսակցին, հաճոյք կը զգան իրարմէ, նորէն կը տեսնուին և վերջապէս, առանց պատճառը գիտնալու, կը դառնան զիրար և մտերիմ բարեկամներ կ'ըլլան։ Առաջին անգամ Քառթիէ Լաթէնի մէկ սրճարանին մէջ, ուր կը հաւաքուէին Մաքսիմի դպրոցէն քանի մը ընկերներ, այս վերջինը ճանչցաւ Շառլ տը Պօնէօլը։

Մարքիզը զուարթ ընկեր մ'էր, յոյժ հաճոյասէր, եռանդուն խաղացող, ամեն բանի վրայ խօսակցող, դիւրին աշխուժով։

Մաքսիմ, նախ և առաջ հրապուրուելով այս զուարճալի լեզուանութենէն, անանկ կապուեցաւ Պօնէօլի հետ որ ա՛լ այնուհետեւ անոր ընկերացաւ ամեն զուարճութեան տեղեր։

Երիտասարդը գաղտնիք չունէր իր մօրմէն. իր նոր բարեկամին վրայ խօսեցաւ, բայց Նինա բնաւ ուշադրութիւն չըրաւ։ Գեղանի Մարիոն, երբ զաւակն իր հետ խօսէր, կը ժպտէր այդ գեղեցիկ դէմքին, չլսելով անոր շուրթերէն դուրս ելած խօսքերն, այդ դէմքին գիծերուն նայելով միայն որք հետզհետէ աւելի կը նմանէին Ժօռժի դէմքին։

Մաքսիմ կը խօսէր, անդադար կը խօսէր, և մայրն այդ խօսուածքը մտիկ կ'ընէր՝ ինչպէս երաժշտութիւն մը որ կը դիւթէ։

Օր մը սակայն երբ Մաքսիմ քանիերորդ անգամն ըլլալով կը կրկնէր Պօնէօլի անունը, Նինա հարցուց.

—Ո՞վ է այդ Շառլը, որուն վրայ կը խօսիս։

—Լաւագոյն բարեկամս է։

—Այո, բայց ի՞նչ կ'ընէ։

—Ոչինչ։

—Ինչպէս ոչինչ։

—Իր եկամուտներովը կ'ապրի։

—Ա՛հ, հարո՞ւստ է։

—Կարծեմ։

—Ապահով չէ՞ս։

—Ոչ։ Բայց ի՞նչ հոգս։

—Ես ընկերութիւնը չեմ ճանչնար, փակուած կ'ապրիմ Փարիզի մէջ ուր կը բնակիմ քսան տարիէ ի վեր, սակայն ատենօք հօրմէս կը լսէի թէ այս քաղքին մէջ մարդիկ կային արտաքուստ փայլուն, յոյժ ախորժելի երեւոյթով, բայց...

—Ո՛հ, մայր. գիտեմ ինչ պիտի ըսես։ Ես ալ գիտեմ որ կան մարդիկ որոնք չես գիտեր ինչ գործով կ'ապրին և իրենց վստահողները կը խաբեն։ Շառլ Պօնէօլը ատոնցմէ չէ։

—Բայց աղէկ կը ճանչնա՞ս, ըսաւ Նինա, առանց թերեւս հասկնալու այն մտահոգ յամառութիւնն որով կը խօսէր մարքիզին վրայ։

—Այո։ Սիրուն մարդ մ'է որ պատուական խորհուրդներ միայն կուտայ ինծի։

—Չեմ գիտեր ինչու ինծի կը թուի որ չեմ սիրեր քու բարեկամդ։

—Բայց ի՞նչ պատճառաւ։

—Չեմ գիտեր. գուցէ նախազգացում մըն է։

Մաքսիմ համբոյր մը դրաւ Նինայի ճակտին վրայ։

—Նախազգացում մը, սիրելի մայր, ըսաւ։ Օ՛հ, ի՛նչ գէշ բառ։

Եւ երիտասարդը նորէն համբուրելէ յետոյ տիկին Մարիոնն, հեռացաւ կրկնելով.

—Բնաւ հոգ մի ըներ, արդէն բաւական մեծ եմ աղէկը գէշէն որոշելու համար։

Այս առաջին խօսակցութեան յաջորդեցին ուրիշներ, ուր Նինայի անիրաւ մտահոգութիւնները կրկնուեցան։

Շառլ տը Պօնէօլ եւս կարծես կարդացեր գեղանի Մարիոնին երկիւղները։ Ժամանակէ մը ի վեր Մաքսիմը կը քաշէր կը տանէր գրօսանքներու, զորս երիտասարդը կ'ընդունէր իր տարիքին բովանդակ խանդովը։ Իրաւաբանական վարժարանին դասերուն նուազ կանոնաւորութեամբ կը հետեւէր և գիշերային անուշ խօսակցութիւնները մօր ու զաւկին միջեւ նոյնպէս քիչ անգամներ տեղի կունենային։

Նինա չէր գանգատեր. բայց իր մաքուր ճակատն ամէն օր կը մթագնէր։ Հիմակ գեղանի Մարիոնը մինակ էր, բոլորովին առանձնացած, զրկուած իր զաւկէն զոր երիտասարդական եռանդն հեռուն կը քշէր, զրկուած... միւսէ՛ն։

Եւ այն հազուագիւտ վայրկեաններուն որ այժմ Մաքսիմ կը խօսէր մօրն հետ, ա՛ս հօրն անունը խօսակցութեան խառնելու գերագոյն մխիթարութիւնը չունէր։ Մեռա՞ծ էր։ Տղան, խօսիլ սկսած օրէն, անուն մը արտասանած էր. Ժօռժ։ Յետոյ, երբ հարցուց թէ ի՞նչ էր այդ անունը, զոր իր փոքր շուրթեր երկար ատեն արտասանած էին, մայրը պատասխանեց.

—Քու հայրդ է։

—Ո՞ւր է հայրիկը։

—Մեռա՛ւ։

Տղան այս հաւատքով մեծցած էր, երիտասարդն աւելի բան չէր գիտեր։

Ժամանակէ մը ի վեր, Մաքսիմ գիշերը շատ ուշ ատեն տուն կը դառնար. երբեմն ալ չէր գար Պաթինեօլի փոքր տունը։

—Տարփուհի՛ մը ունի։

Այս եղաւ Նինայի առաջին մտածումը։ Առտու մը գեղանի Մարիոն կտրուկ կերպով մը ըսաւ իր տղուն.

—Ա՛լ միայն ես չեմ վայլեր քու սէրդ։

—Ի՛նչ ըսել կուզես։

—Չե՞ս հասկնար... Ժամանակէ մը ի վեր քու ընթացքդ աւելի անկանոն է, ո՛հ, յանդիմանութիւն մը չէ այս, և քու տարիքիդ մէջ...

—Կը հասկնամ, պատասխանեց Մաքսիմ, կարմրելով քիչ մը։ Կը սխալիս, սիրելի մայր, քեզի միշտ կը սիրեմ... միայն քեզ։

—Բայց ի՞նչ կ'ընես։

Մաքսիմ չպատասխանեց իսկոյն։ Նինա, զաւկին նայելով որուն դիմագծերն յոգնած էին քիչ մը, կրկնեց.

—Գիշերներդ ո՞ւր կ'անցընես։

—Շառլ ակումբին ներկայացուց զիս, այսինքն, վասնզի չես գիտեր դուն որ առանձին կ'ապրիս, աշխարհիկ մարդոց գումարումի մը ուր շատ պատշաճօրէն կը զբօսնուի։

—Ա՛հ, պատասխանեց Նինա, աւելի դող։

—Այո, Արկըօներու ակումբը։

—Եւ ի՞նչ կ'ընես հոն։

—Կը... խաղամ։

—Եւ... ա՞յդչափ։

—Այսչափ։

Արդարեւ, ժամանակէ մը ի վեր Մաքսիմ, Պօնէօլ մարքիզէն տարուելով՝ իր երեկոյթներուն մեծագոյն մասը կ'անցունէր Արկըօներուն քլիւպն, ուր ինչպէս տեսանք, ներկայացուած էր Շառլին կողմէ. երիտասարդն հետզհետէ աւելի զանց առնելով Իրաւագիտական վարժարանը, կը խաղար՝ մերթ կորսնցունելով, մերթ շահելով։ Սակայն, դեռ իր ժամանակին մէկ մասը մօրը կուտար, զոր միշտ կը պաշտէր, և երբեմն զղջում կ'զգար։

Դէպք մը եկաւ փոխեց ամեն բան։

Օր մը Մաքսիմ Մօնմարդր պուլվառին վրայ պտըտած պահուն սքանչելի գեղեցկութեամբ մանկամարդ աղջիկ մը տեսաւ որ պառաւ կին մը կ'առաջնորդէր, իր ազգականուհին էր անշուշտ, վասնզի մանրազնին խնամքներով կը շրջապատէր զայն։ Երիտասարդը, շլացած, կեցաւ երկու կիներուն առջեւ, որոնք՝ մայթին եզրն հասնելով կը պատրաստուէին խճուղիէն անցնիլ, բայց իրենց վարանումէն կը գուշակուէր երկու կիներուն տագնապը, վասնզի սոսկացած էին առանց օգնականի անցնիլ այդ վտանգաւոր ճամբէն, ուսկից այնքան կառքեր կ'երթեւեկէին։ Մանկամարդ աղջիկը շուրջը կը նայէր տեսակ մը մտահոգութեամբ. պառաւ կինն համբերութեամբ կը սպասէր։ Յայտնի էր որ մանկամարդ առաջնորդը չէր համարձակեր ճամբուն վրայ ելլել այդ պառաւին հետ՝ որուն կ'առաջնորդէր։

Մաքսիմ մէկ ակնարկով նշմարեց երկու կիներուն տագնապը։ Մօտեցաւ անոնց և յարգանօք խոնարհելով մանկամարդ աղջկան առջեւ, արտօնութիւն խնդրեց իր բազուկը տալու պառաւ կնոջ, պուլվառէն անցունելու համար զայն։

Օտարուհին վեր առնելով գլուխը, զարմացմամբ նայեցաւ իր խօսակցին երեսը։ Բայց այս առաջարկութիւն ամէնէն պատշաճ եղանակովը կատարուած էր, և գործածուած շեշտը շատ կրթեալ մարդու մը շեշտն էր։

Մանկամարդ աղջիկը գրեթէ անմիջապէս ըրաւ այս դիտողութիւնները, և առաջարկին իսկական արժէքն ըմբռնելով պուլվառին վրայ նետած վերջին ակնարկով մը, ընդունեց իրեն ընծայուած ծառայութիւնը։

Մաքսիմ իր թեւը տուաւ պառաւ կնոջ, որուն օգնեց անցնելու այդ երկիւղալի ճամբէն. օտարուհին անոնց հետեւեցաւ։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՆՈՅՄ. 25/7 ԴԵԿՏ. 1895

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ՊԱՐՆԱՐՏՕ ԵՒ ՊԱՐՆԱԶՕ

Ահա՛ երկու մարդեր իրարմէ յոյժ տարբեր, որք մէկ մէկ ոյժ են իրենց երկրին մէջ։ Մին մեծ բարերարն է, միւսը մեծ սեղանաւորն է։ Բարեգործը դրամ չունի։ Սեղանաւորին միլիոններուն հաշիւը շատ հեղ յիշուեցաւ, բայց բարեգործութիւնները դեռ չծանուցուեցան։ Պարնազօ Հարաւ-Աֆրիկեան հանքատեղերէն անձուկին հարստութիւն դիզող սեղանաւորն է, որ օրուան մարդն է, — շատերու կործանման պատճառ ըլլալուն համար։ Պարնարտօ համեստ բժիշկն է որ ինքզինք տուաւ փողոցներէն որբեր և անպաշտպան տղաքներ հաւաքելու, պատսպարելու, կրթելու, և մէկ մէկ արհեստի կամ գործի դնելու։ Դրամագլուխ բնաւ չունէր երբ այս բարեգործութեան ձեռնարկեց։ Բայց արդէն 30,000 տղաք իր ձեռքէն անցան, թշուառութենէ ու մոլութենէ փրկուած, և Անգլիոյ մէջ, կամ գաղթականութեանց մէջ, երբեմն երկրագործ կամ արհեստաւոր, իրենք զիրենք կը հոգան. շատեր ալ կարգուած տուն տեղ եղած են։ Պարնարտօյի ճարպիկութիւնն ու մեծ մասամբ ալ դիպուածը կամ բախտը պատճառ եղան իր յաջողելուն, և իր հարստութիւն այնպիսի դիրք մը բերաւ իրեն որ անցեալ օր Լորտ քաղաքապետին կողմէ պաշտօնական հացկերոյթ տրուեցաւ իրեն, — թէեւ ճիշդ ա՛յս պատճառաւ հրաժարեալ քաղաքապետը զրկուեցաւ այն շնորհակալեաց քուէէն զոր իրաւունք ունէր ընդունելու քաղաքային խորհրդէն՝ միամեայ պաշտօնը վերջացնելուն առթիւ։ Բայց եթէ Պարնազօ ինք անձնապէս յաջողեցաւ, այս վերջին մի քանի ամիսներու մէջ շատեր իր պատճառաւ կործանեցան։ Նոյն իսկ Կ. Պոլսոյ հրապարակին վրայ գործող սէնսալքաններու վերին թելադրիչը նոյն ինքն Պարնազօն էր, Հարաւ-Աֆրիկեան թղթոց իշխանը։ Բայց թէեւ Ստոքպաններ կ'երկրպագեն Մամոնայի այն ճշմարիտ մարմնացումին, թէեւ սեղանաւորական աշխարհին մէջ հիմա Պարնազոյի անունը միայն կը լսուի, բայց ըստ մեզ աւելի մեծ մարդ է Տքթ. Պարնարտօ, որուն այս օրերս իր ազգակիցք համակրութեան ցոյց մ'ըրին։ 25 տարի անցած էր իր առաջին որբն որդեգրելէն ի վեր, և այս առթիւ իր համակրողք ուղերձ մը մատուցին, իր գործունէութիւնը գովելով, մարդկութեան մատուցած իր անգին ծառայութիւնը գրուատելով, և զինք քաջալերեցին՝ մատուցանելով գեղեցիկ բանուած քսակ մը, որոյ մէջ 5,000 անգլ. ոսկի դրուած էր, արդիւնք հանգանակութեան որ այս նպատակաւ կատարուած էր։ Տքթ. Պարնարտօ կը մուրայ, բայց իր մուրացկանութիւն Պ. Պարնազոյի հարստութենէն աւելի պատուաբեր է իրեն։ Հարստութիւնը գնահատելի է, գովելի է ա՛յնչափ միայն որչափ միջոց ընծայէ բարերարելու, արկածեալները խնամելու, անժառանգներուն, չքաւորներուն օգնելու, բղձալի ընծայելու կեանքն. ապա թէ ոչ, քիչ շատ ամեն մարդ ալ կ'ապրի այս անցաւոր աշխարհիս մէջ։ Եւ Տքթ. Պարնարտօ բարերարեց առանց հարուստ ըլլալու։ Եթէ Անգլիացւոց նման բարեկեցիկ ժողովուրդէ մը այսքան կը գնահատուի բարեգործ անձնաւ մը՝ որ տղաք ժողվելուն համար, աղքատ կամ յատագար ինկած թշուառ ծնողաց զաւակներ որդեգրելուն համար, ո՛րքան աւելի այնպիսի բարեգործութիւն մը բարեդէպ պիտի ըլլար, աստուածահաճոյ պիտի ըլլար համեմատաբար նուազ բարեկեցիկ ժողովուրդներու մէջ, ուր բնական է որ հացակարօտ ընտանիքներ աւելի բազմաթիւ ըլլան, ուր որբերն ու որբեւայրիներն, անտէր անպաշտպան մնացած տղաքն, հարկաւ աւելի կը կարօտին օգնութեան։ Տքթ. Պարնարտօյի կեանքն ու գործունէութիւնը գեղեցիկ օրինակ մ'է թէ ինչպէս կարելի է հասարակութեան օգտակար անդամ հանդիսացնել այնպիսի տղաք որ զիրենք շրջապատող չար խեղճութեան պայմաններուն մէջ փաղաքշական վախճան մը սահմանուած կը թուին, և եթէ մեծնան մոլութեան ու թշուառութեան դասակարգերն ստուարացնելու։ Այսինք բարերար մը ինչե՞ր պիտի չի կրնար ընել մեր արեւելեան միջավայրերուն մէջ ալ ուր շնորհօք որբախնամ հաստատութիւնք այնքան սակաւաթիւ են, թէեւ այնքան պիտանի կրնային ըլլալ։ Բարերարութեան այս ձեւոյն մանաւանդ մեր կողմերը սակաւութիւնն ու տկարութիւնն ամենեւին պատիւ չի բերեր մեր արեւելեան առաքինութեան, մարդասիրութեան ու գործունէութեան գաղափարներուն, երբ յիշենք թէ շատ հին ժամանակներէ ի վեր որբանոցներ հիմնելն ու պահելը բարեգործութեան որոշ ձեւ մը եղած է ի մեզ։ Մարդասիրութեան ու քրիստոնէութեան այս գեղեցիկ գաղափարը նոր ժամանակաց մէջ ամենէն աւելի ժողովրդականացնող անձնաւորութեանց մէջ Տքթ. Պարնարտօյի անունն երեւելի տեղ մը կը բռնէ, և թէպէտ շատ մը Պարնազօներ կրնան հարստանալ և օրին մէկն ալ փճանալ մեծկակ «քրախ»ի մը մէջ, Պարնարտօներու անունն անջինջ կը դրոշմուի ժողովրդոց սրտին մէջ։

Բ. Ք.

Քաղաքական կացութիւն

ԱՆԳԼԻԱՑԻ ՄԻՍԻՈՆԱՐԱՑ ՋԱՐԴԸ ՄԱԴԱԳԱՍՔԱՐԻ ՄԷՋ

Նոյմ. 10/22ին երկու հազար հոգւոյ Մալկաշ ամբոխ մը յարձակեցաւ Արիվոնիմամոյի մէջ հաստատուած անգլիացի Քուէքըր (Երերական) միսիոնարաց բնակարանին վրայ։ Պ. Ճոնսըն, իւր կինն և որդին սպանեցան և իրենց դիակներն յօշոտուեցան։ Ամբոխն առ հասարակ Եւրոպացիներուն դէմ գրգռուած է, և ուրիշ միսիոնարաց վրայ եւս յարձակումներէ կը վախցուի։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Օրուան դէպքն է ոստիկանութեան հրամանագիրն, որով լուծուեցան ամեն ընկերվարական-ժողովրդական ակումբներն ու մասնախմբերն։ Ընկերվարականք որոշեցին դատարան դիմել և դատավճիռ մը ձեռք բերել թէ այս անօրէնութիւն երկրին օրինաց հակառակ է։ Կը յիշայ տեսնել թէ դատարանք ո՛ր կողմն իրաւունք պիտի տան։ Եթէ ոստիկանութեան անօրէնութիւնն օրինաւորապէս հաստատուի, քաղաքական-սահմանադրական գործավարութիւնք մեծապէս կը կրճատուի Գերմանիոյ մէջ։

ԱՒՍՏՐԻԱ.—Պատէնի կոմսին դահլիճն իբրեւ յետադիմող կը նկատուէր ազատական-գերման կուսակցութեան կողմէ։ Բայց հակառակը գործով պիտի ցուցնէ առաջիկայ կաղանդին, երբ օրինագիծ մը պիտի ներկայէ խորհրդարանին, որով մամլոյ արտօնութեանց ատեանք պիտի ընդարձակուի, այնպէս որ ամեն տեսակ քաղաքական խորհրդածութիւնք կարենան հրատարակուիլ առանց թերթերը գրաւելու։

ԲՈՒԼՂԱՐԻՔ կառախումբ մը օդն հանեցին, նկատելով որ պատերազմական պաշար կը պարունակէր Թշնամի բանակին համար։ Աղէտին ութ ճամբորդ և երկաթուղւոյ քանի մը պաշտօնեայ զոհ գացին։

ՊԵԼՃԻՔԱ նախարարաց խորհուրդը վերջապէս որոշեց օրինագիծ մը ներկայել խորհրդարանին՝ հաստատող թէ ամեն Պելճ պարտի զինուորական ծառայութիւն։ Ցարդ Պելճիա այս մասին անգլ. դրութեան կը հետեւէր, վայելած միջազգային պաշտպանութեան շնորհիւ ինքզինք զերծ նկատելով պարտաւորիչ զինուորականութենէ։

ԼԷՈԲՈԼՏ թագաւորն անցեալ կիրակի Լոնտոն գնաց՝ իւր եղբօր աղջկան՝ Ֆլէժանդրին իշխանուհւոյն հետ, և Պըրլինկըմ պալատն իջաւ։ Թագաւորին նպատակն է՝ ի մէջ այլոց՝ այս ճամբորդութեան առթիւ կարգադրել թէ ինչպէս, ո՛ր ատեանին առջեւ պիտի դատուի Լոթէռ հաշուարարը, որ պատասխանատու է անգլիացի Պ. Ստոքսի կախաղան հանուելուն համար։ Գաղթային ուրիշ խնդիրներու վրայ եւս Լէոբոլտ թագաւոր կ'ուզէ ուղղակի բանակցիլ անգլ. կառավարութեան հետ։

ՍԵՐՊԻԱ. — Ուզիբձի վիճաբանութեան առթիւ, ելմտական նախարարն յայտարարեց թէ շատ տարիներէ ի վեր առաջին անգամ ըլլալով՝ յունուարին վճարելի կըտրոնը պայմանաժամէն 20 օր առաջ վճարուած է, և ասկէ ետքն ալ այնպէս պիտի ըլլայ։ Սերպիա ելմտացոյցին մէջ նշանակուած կանոնաւոր հասոյթներով վճարեց ամեն ծախքերն, առանց ո՛և է արտաքին պարտք ընելու։

ՀԻՒԱՆԴԱՊԱՀՆԵՐՈՒ ՍԽԱԼԻ

Անցեալ օր հետաքրքրաշարժ դէպք մը պատահեցաւ Լոնտոնի փողոցի մը մէջ։ Ամէն անոնք որ Լոնտոն ճամբորդութիւն մ'ընելու բախտն ունեցած են՝ տեսած պէտք է ըլլան քաղաքիս և ազուորիկ nurseերն, այսինքն՝ աշխարհական հիւանդապահ աղջիկներն ու կիները, պարզ, վայելուչ և մանաւանդ մաքուր հագուստով։ Ամենքն ալ պարկեշտ և նոյն իսկ բարեկեցիկ դասակարգի աղջիկներ են, և ազնուականուհիներ կան որք իրենց անձը նուիրած են հիւանդներ դարմանելու։ Անգլիացիք առ հասարակ կը սիրեն այս կարիճ կիներն ու աղջիկներն, որք իբրեւ բարեսրտութեան կենդանի օրինակներ կը ներկայանան։ Նախընթաց կիրակի այս հիւանդապահ աղջիկներէ երկուքն իրարու պատահեցան Թոթէնհըմ Քորդ Րօտ փողոցէն անցնող հանրակառքի մը մէջ, և հանդարտօրէն խօսեցան իրենց անձնական գործերուն վրայ։ Առաջինը գոհունակութիւն կը յայտնէր շատ յոգնեցուցիչ աշխատութիւն մը չունենալուն համար, մինչ միւսը կը գանգատէր աշխատութեան ծանրութենէն. «Ծաղկախտաւորներու բաժինն կցուած եմ ես։ Իմ սրահիս մէջ 20է աւելի պառկած են, և առանց վայրկեան մը հանգչելու անոնց քով 36 ժամ անցունելէն ետքն արձակուրդով մեկնեցայ»։ Այս խօսքը լսելուն պէս, անոնց քով բազմած ճամբորդ մը հանրակառքը կեցնել տուաւ, իրեն ուղեկիցներն ալ յորդորեց իրեն հետ վար իջնելու, և ոստիկան մը կանչուեցաւ, որ ճամբորդներէն լսելով թէ այս հիւանդապահներէ մին ծաղկախտաւորներու քովէն կուգայ, խաքն առաջնորդեց մօտակայ ոստիկանատուն, ուր անմիջապէս ախտահանուեցաւ։ Ճամբորդներն իրենց ստորագրութեամբ հանրագիր մը զրկեցին ոստիկանութեան վերատեսչին, խնդրելով որ հիւանդապահ կիներն այսուհետեւ հանրային կառքով չճամբորդեն։ Սա ստոյգ է թէ պարկեշտութեան, կանոնաւորութեան և բարեսրտութեան տիպար այս աղջիկներ կրնան իրենց դարմանած հիւանդներուն միկրոբները փոխադրել շոգեկառքերուն և հանրակառքերուն որով կը ճամբորդեն։ Բայց խնդիրը շատ փափուկ է։ Միթէ անգթութիւն չէ հիւանդապահները զրկել ճամբորդութեան աժան միջոցէ մը, և մինչեւ իսկ փոխադրութեան ամեն միջոցէ, զի եթէ հանրակառքով ճամբորդութիւնը ծանր վտանգներ ունի միւս ճամբորդներուն համար, հասարակ կառքի մը մէջ ալ կրնան հիւանդութեան սերմեր թողուլ ի վնաս անոնց որք իրենցմէ ետքն այն կառքը նստին։ Բայց այս սիրուն հիւանդապահներուն զրկանք չընելու համար պէ՞տք է միթէ կոյր գտնուիլ ենթարկուիլ ծանր հիւանդութեան մը վտանգին, որ կրնայ մինչեւ իսկ մահացու ըլլալ, վարակեալ միջավայրէ մը եկող անձի մը հետ ճամբորդած ըլլալու համար։ Մնաց որ, հիւանդապահներն իրենց համազգեստէն կը ճանչուին դիւրաւ, և եթէ ասոնց համար հնարական միջոց մը ձեռք առնուի, ի՞նչ պէտք է ընել բժիշկներուն, որք համազգեստ չունին և դիւրաւ չեն ճանչուիր, և նմանապէս վտանգաւոր հիւանդ մը դարմանած կրնան ըլլալ։ Ահա՛ խնդիր մը որոյ լուծման շահակից են անխտիր ամեն երկիրներ։ Բժիշկներն ո՛ր աստիճան զգուշութիւն ի գործ կը դնեն վարակման սերմեր իրենց հետ չփոխադրելու երբ վարակիչ հիւանդի մը քովէն կուգան։ Եւ այսպիսի զգուշութիւն ի գործ չդնող բժիշկներուն համար կարգապահական ի՞նչ միջոցներ կան։ Կ. Պոլսոյ մէջ եւս այս հարցումը կարելի է առաջարկել ամենայն իրաւամբ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՊԵՐԼԻՆ, 5 Դեկտ. —Բրուսիոյ ներքին գործոց նախարար Պ. ֆոն Քէօլլէրի հրաժարականն ընդունուեցաւ։

— Կայսրն երէկ երկարատեւ այցելութիւն մ'ըրաւ իշխան Հօէնլօէին, և յետոյ ճաշեց երկրագործական նախարարին տունը։

—Ալզասի բողոքական երեսփոխաններ Ռայխշթակին առաջարկութիւն մը ներկայացուցին պահանջելով որ Ալզաս-Լօռէնի մէջ մամուլի բացառիկ օրէնքները ջնջուին, ինչպէս նաեւ ընդհանուր կուսակալին արտակարգ իշխանութիւնք։

— Նախարարք առաջին գումարում մ'ունեցան վարչապետ Հօէնլօէ իշխանին նախագահութեամբ, և օրուան խնդրոյն վրայ խորհրդակցեցան։ (Տե՛ս Քաղաքականներուն մէջ։)

ՀԱՆՈՎԷՐ. — Վիլհէլմ կայսր հոս հասաւ։

ՓԱՐԻԶ. — Զօրավար Տավու Պատուոյ Լէգէոնի վարչական խորհրդին պետ անուանեցաւ զօրավար Ֆէվրիէի տեղ։ Անցած յուլիսին Ֆէվրիէ զօրավար հրաժարական տուած էր, Երեսփ. Ժողովը ցաւ յայտնած ըլլալով որ Պանամայի խնդրոյն առթիւ Պ. Ֆոնթանի և Պ. Էյֆէլի անուններուն ջնջման հակառակած էր Պատուոյ Լէգէոնի վարչական խորհուրդը։ Տավու զօրավար եղբօրորդին է հռչակաւոր Աւերշտադտ Դուքսին, մարաջախտ Նաբոլէոնի Առաջնոյ։

— Տիւշէն զօրավար երեք գումարտակ զօրք զրկեց պատժելու այն ապստամբներ որք Թանանարիվ մայրաքաղաքին մօտերն ապստամբութիւն կ'ընեն լերանց մէջ։

—Ժերվէ ծովակալին վերաբերեալ քննութեան տեղեկագիրը նախարարաց խորհրդին մատուցուեցաւ ծովային նախարարին կողմէ։

ՊԷԼԿՐԱՏ. —Սկուբշինան ընդունեց այն օրինագիծ որով մէկ ու կէս միլիոն ֆր. դրամագլխով ընկերութիւն մը պիտի հիմնուի դուարաց հրապարակ մը և սպանդանոց մը հիմնելու համար։ — Նոր ելմտացոյցին մէջ շատ մը խնայողութիւնք եղած են։

ԼՈՆՏՈՆ. — Անգլիոյ Պանքային շաբաթական հաշուեկշռէն կ'երեւի թէ մետաղադրամն աւելցած է 1,733,000, առեւտրական թղթերը պակսած են 304,000 և պանքատօմսը պահեստն աւելցած է 1,588,000 ոսկի, որով պահեստին համեմատութիւնը բարձրացած է 60.58%ի։

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Անոնք որ կարդացին Մօյրամ Ջօյէյէ, անշուշտ լսելի ճաշակ մը առին գաւառի գրականութեան այդ հիանալի գոհարէն։ Այժմ, Գիգամ կուղայ իր նկարուն գրիչէն կայծեցնել նոր շողեր, գաւառական բարքերու փայլուն գանակներ, զորս խմբագրուած է «Զուրմածին» մէջ։ Ուստի մեր ընթերցողներուն ուշադրութեանը կը յանձնարարենք այս գեղեցիկ վիպակը զոր Ա. երեսին մէջ սկսած ենք հրատարակել այսօր։

Կիւրիւկեան Ազն. Յակոբ էֆէնտիի փափագանաց համաձայն՝ ի հանգիստ հոգւոյ իւր հարազատ եղբօր՝ Կիւրիւկեան հանգուցեալ Գրիգոր էֆէնտիի՝ Գեր. Տ. Մելքիսեդեկ Ս. Արքեպիսկոպոս Մուրատեանց հանդիսիւ է հոգեհանգստեան պատարագ և պաշտօն կատարել յեկեղեցւոյ գիւղիս, վաղը կիւրակէ, Նոյմբ. 26։

Ի դիմաց Թաղական Խորհրդոյ
Գատըգիւղի
Վ. Ատենապետ — Ատենադպիր
Ն. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ — Գ. ԳՈՒԼԸՃԵԱՆ
Գատըգիւղ, 25 Նոյեմբեր

Մարաշցի Արժ. Տ. Ղեւոնդ քահանայ Ճէնանեան Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ վաղը՝ կիւրակէ առաւօտ՝ Բանկալթիի գերեզմանատան Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ ի հոգւոյ մխիթարութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան։

Թաղական Խորհրդոյ Բերայի
Վ. Ատենապետ — Վ. Ատենադպիր
Գ. ԽԱՂՈՒՊԵԱՆ — Հ. Գ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Ներքին լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիյէ մզկիթին մէջ։ Միջօրէին, Վեհ. Սուլթանը շքեղ հանդէսով նոյն մզկիթը գնաց, ուր կատարեց սուրբ թռուայ աղօթքն և յետոյ կայս. պալատ վերադարձաւ։

Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին ամերիկեան դեսպանն ու առաջին թարգմանը՝ մէկ քանի հիւրերով, սերպիական դեսպանը, պուլկարական գործակատարը, պարսկական դեսպանատան առաջին թարգմանը, գերմանական դեսպանատան երկրորդ թարգմանը, հելլենական դեսպանատան երկրորդ թարգմանը, ռուսական դեսպանատան պահակախումբի հրամանատարն ու սպայք և քանի մը օտարազգի զբօսաշրջիկներ։

Ներկայից ոմանք սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայսերական մեծարանաց։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ. — Կայս. Իրատէի մը համաձայն, կայս. պալատան Սէճճատէճի Պաշի Իզզէթ պէյ երէկ մէկ քանի թաքեր ու Մէտրէսէներ երթալով, ուխտաւորներու հաց ու դրամական պարգեւ բաշխեց։

ՄԱՀ ԱՐԻՖԻ ՓԱՇԱՅԻ.—Վախճանեալ Արիֆի փաշայի յուղարկաւորութիւնն երէկ կատարուեցաւ հանդիսաւոր կերպով և մարմինը Էյուպ տարուելով հոն ամփոփուեցաւ։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն, յուղարկաւորութեան ծախքը վճարուեցաւ կայս. մասնաւոր Արկղէն։

ԷՎՔԱՖԻ նախարար Ղալիպ փաշա, որ մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդ էր, ապաքինած ըլլալով երէկ ներկայ գտնուեցաւ Սէլամլըքի արարողութեան և այսօր ալ իր պաշտօնատեղին կ'երթայ։

Ղալիպ փաշա իր ձմերանոցը փոխադրուած է՝ Պոլսոյ Սիւլէյմանիյէ թաղին մէջ։

ՌՈՒՄԷԼԻՈՅ Նահանգաց քննիչ Հագգը պէյ, Խալիս պէյ ու Էնվէրի պէյ երէկ մայրաքաղաքէս մեկնեցան աւստրիական Մինէրվա շոգենաւով։

ԿԱԼՈՒԱԾԱՏՈՒՐՔ.—Ելմտական նախարարութեան պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է, որոյ անդամոց իւրաքանչիւրը շաբաթը երեք անգամ Թափուխանեան շրջանակաց մէջ պիտի գրաշին կալուածատրոց գանձմամբ և շաբաթը երեք անգամ ալ Մալիյէի մէջ գումարուելով, պիտի քննեն կատարուած գանձումներու տարիճանն և խորհրդակցութիւններ պիտի կատարեն հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար։

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ.— Պետական Խորհրդոյ նախագահ Սայիտ փաշա, և Արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք փաշա առջի իրիկունը անգլիական դեսպանատունն երթալով այցելութիւն տուին դեսպան Սըր Ֆիլիբ Քըրրիի։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ.— Աւստրիական, ռուսական, անգլիական, գերմանական ու իտալական դեսպանք, առջի օրը, կէս օրէն յետոյ, ֆրանսական դեսպանատունը գացին և այցելութիւն տուին դեսպան Պ. Քամպոնի։

ԱՆԳԼԻՈՅ հեռագրական ու Թղթատարական նախորդ նախարար Պ. Առնօլ Մօռլի, որ մայրաքաղաքս կը գտնուէր և դեսպան Սըր Ֆիլիբ Քըրրիի հիւրն էր, առջի օրը մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

ԼՈՅՏԻ աւստրիական շոգենաւային ընկերութիւնն որոշած է վաճառել Ժունօ, Տռնօէ, Մոլլօ, և Թելեֆօռօ շոգենաւերը։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Կայս. Դիտարանը տեղեկութիւն եկած է թէ անցեալ շաբաթ գիշեր Մարկարիթիի (Եանիա) Փանարի գաւառակին մէջ երկրաշարժի ութ ցնցումներ զգացուեր են, որոց մին՝ սաստիկ։ Ցնցումները շարունակուեր են մինչեւ առաւօտ։

ՄԱՔՍԱՆԵՆԳՈՒԹԻՒՆ.— Արշիպեղագոսի Մինտոս կղզւոյն մէջ դէտերու նաւ մը բռներ է հինգ մաքսանենգներ պարունակող մակոյկ մը. մէջը գտնուողները փախեր են, սակայն դէտերը բռներ են 450 քիլօ վառօդ, որ Միթիլի տարուելով յանձնուեր են տեղական կառավարութեան։

Մէկ քանի օր յետոյ դէտերու ուրիշ նաւ մը Ներիսոյի մօտ (Արշիպեղագոս) հելլենական առագաստանաւ մը բռներ է, որուն մէջ գրաւեր է մէկ քանի հարիւր քիլօ օտար թէնպէքի և յիսուն տակառ վառօդ, քիչ յետոյ ալ 575 քիլօ վառօդ գտնուեր է 49 պարկերու մէջ դրուած։ Նաւուն տէրն ու վառօդները յանձնուեր են Սէօքէի գայմագամին։

ԿՐԵՏԷ.—Ձեռնհաս իշխանութիւնը գրած է Կրետէի կուսակալութեան թէ Կ. Պոլսոյ դրամական հրապարակին տագնապն անհետանալուն վրայ ըլլալով, որոշուած է անմիջապէս կնքել 120,000 ոսկւոյ այն փոխառութիւնն, որ պէտք տեսնուած է Կրետէի համար։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութեան վիճակագրութեանց դիւանին համար որոշուած է նոր կարգադրութիւններ ընել։ Առ այդ յանձնաժողով մը կազմուած է, որ ամեն օր ի նիստ գումարուելով խորհրդակցութիւններ կը կատարէ։

ԿՈԼԾ ՓԱՇԱ.—Ընդհանուր սպայակոյտի գերանախագահ Միւշիր Կոլց փաշա ի մօտոյ մայրաքաղաքէս պիտի մեկնի և Գերմանիա պիտի երթայ։ Գերմանական զօրաբանակին մէջ իր ունեցած աստիճանը պիտի բարձրանայ զօրաբաժնի հրամանատարութեան (Ֆէրիգ)։

ԿԱԹՈԼԻԿ ՄԵԼՔԻՏԵՆԵՐՈՒ Պատրիարքութեան Կ. Պոլսոյ փոխանորդ կարգուած է Քաղաքապետութեան ժողովոյ անդամներէն Կարկուր էֆէնտի, փոխանակ վախճանեալ Թէթհուլեան էֆէնտիի։

ՄԹԵՐԱՆՈՑ.—Ճարտարապետ Պ. Վալօրի տեղեկագրած է թէ Պոլսոյ մաքսատան մեծ մթերանոցներուն, որք արդէն երկրաշարժէն վնասուած էին, հիմա ալ քարափանց շինութենէն ճեղքուածներն սկսած են աւելնալ. հետեւաբար առաջարկած է մասնագէտ անձերէ յանձնաժողով մը կազմել՝ բացարձակ կերպով հաստատելու համար թէ այդ շէնքերու կրած վնասները քարափանց շինութենէն առաջ եկած են։ Մաքսային վերատեսչութիւնն ալ որոշած է ըստ այնմ յանձնաժողով մը կազմել, որ բաղկանայ Պ. Վալօրիէ և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութենէն ու քարափանց ընկերութենէն ընտրուած պաշտօնեաներէ։

Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութենէն նոյն յանձնաժողովին անդամ կարգուած են մասնագիտաց ժողովոյ առաջին ճարտարապետ Պ. Լըբլէն և քարափանց գործիւք ու մասնագէտ քննիչ Սէրվիչէն էֆէնտի։

ԴԵՂԵՐՈՒ ՍԱԿԱՑՈՅՑ.— Մաքսային վերատեսչութեան առաջարկութեամբ, բժշկական վարժարանին մէջ գումարուող քաղաքային բժշկական ժողովը պատրաստած է դեղերու ֆրանսերէն, գերմաներէն և իտալերէն մէկ սակացոյցն և դրկած է նոյն վերատեսչութեան։ Ցետայսորիկ թէ՛ մայրաքաղաքիս և թէ գաւառաց մաքսատուններուն մէջ այդ սակացոյցերը պիտի գործածուին։

ՁԿԱՆ ԻՒՂ.—Զինուորական վարժարանաց ընդհանուր վերատեսչութիւնը տեղեկագրած է Ներքին գործոց նախարարութեան թէ մայրաքաղաքիս առողջապահական քննիչները՝ ձկան իւղ ծախող խանութներն աչքէ անցնելով, շատ մը խանութի իւղեր գտած ու անոնց մէջ ուրիշ իւղեր խառնած են, որպէս զի ժողովրդեան չծախուին և թէ առ այդ դրամական տուգանքներ որոշուած են։ Բ. Դուռը նկատողութեան առած է այդ խնդիրը։

Պ. ԿՐՈՒՇՈԼՑ, ընդհանուր տնօրէն արեւելեան երկաթուղեաց ընկերութեան, որ առջի օրը Վիեննա ուղեւորեցաւ, յառաջիկայ շաբթուն վերջերը մայրաքաղաքս պիտի դառնայ։

Պ. ՆԱՈՒՄ, Նախագահ հելլենական հիւպատոսարանին դատարանին, այսօր արձակուրդով Աթէնք կ'ուղեւորի։

ՆԵՐՈՒՄ.—Զէրքէս գաղթականն Ալի պէյ, որ կաշառքի խնդրոյ մը համար երեք տարուան բանտարկութեան դատապարտուած ըլլալով Ամասիոյ բանտը կը գտնուէր, ներման արժանացած է, որովհետեւ իր կինը անձնասպան եղած է և երեք անչափահաս զաւակներն անոք մնացած են։

ՖԻԼԻՊԷԻ մէջ մինչեւ հիմա 33,500 ֆրանք հաւաքուած է՝ ի նպաստ ողողումներէն վնասելոց։

ՆԻՔՕԼԱ ՋԱՐԻՖԻ այրին երէկ Մարսիլիա ուղեւորեցաւ, ուր ձմեռը պիտի անցնէ և ապրիլ ամսուն մայրաքաղաքս պիտի դառնայ։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և Թղթատարական վերատեսչութեան վիճակագրութեանց դիւանին տնօրէն կարգուած է Գատըգիւղի հեռագրական ու թղթատարական առաջին տնօրէն Թօսուն էֆէնտի, որուն յաջորդած է Հիճազի նահանգին հեռագրական ու թղթատարական նախորդ տնօրէն Հաճի Հագգը էֆէնտի։

ՀՈԼԱՆՏԱԿԱՆ դեսպանին կողմէ առջի իրիկունը տրուած սեղանին ներկայ գտնուեցան անգլիական ու շուէտական դեսպանք՝ ընտանեօք, պարսկական դեսպանը, ֆրանսական դեսպանատան խորհրդական՝ Պ. տը Լա Պուլինիէռ՝ ընտանեօք, պուլկարական գործակատար Պ. Տիմիթրօֆ և այլք։

ՔԱՐԻՒՂԻ գնոյն բարձրացմանը համար երկու պատճառներ յառաջ կը բերուին. մին թէ ձմեռուան պատճառաւ Պաթումի և քարիւղի հանքերու միջեւ գտնուած ճամբան գոցուած է և երկրորդ թէ ժամանակէ մը ի վեր Պաթումէն մեծ քանակութեամբ քարիւղ կը զրկուի ի Հնդկաստան։ Վերջերս անգլիական շոգենաւ մը Պաթումէն 185,000 սնտուկ քարիւղ բեռցած է Պոմպայի համար։ Այդ շոգենաւը, որ Վոսփորէն անցաւ, կրնար մէկ քանի հազար սնտուկ ալ առնուլ, սակայն Պաթումի մթերանոցներուն մէջ քարիւղ մնացած չըլլալով պարպառիվ բաւականացեր է։

Պաթումի առջեւ երկու երեք շոգենաւեր ալ կը գտնուին քարիւղ առնելու և Հնդկաստան տանելու համար։

Քարիւղի համար ասկէ առաջ Պաթումի ու Բօթիի մէջ կնքուած պայմանագրութիւնք՝ պատրաստ ապրանքի նուազութեան պատճառաւ՝ ջնջուած են. ուստի հոն գացող շոգենաւերէ երեքն ստիպուեր են պարապ դառնալ։

ԱՏԱՆԱՅԷՆ կը գրեն թէ Նահանգին մէջ տիրող երաշտութեան պատճառաւ հունձքերն առատ չեն։ Վերջերս թէեւ սաստիկ անձրեւներ տեղացած էին, սակայն հողը պէտք եղած կերպով չէ ոռոգուած։

ՓՈԹՈՐԻԿ.—Երէկ եւ այսօր հարաւային սաստիկ հով մը կը փչէ։ Գատըգիւղի ու կղզիներու շոգենաւք դժուարաւ կ'երթեւեկեն։ Կըսուի թէ Մարմարայի մէջ արկածներ պատահած են, սակայն տակաւին ստոյգ տեղեկութիւն մը առնուած չէ։

ՋՐՕՍԱՆԱՒ.—Եգիպտացի վախճանեալ Հալիմ փաշայի որդիքը գնած են Կալլէօփ իշխանին Ալէքս անուն զբօսանաւ, որ Լոնտոնէն ճամբայ ելած է Պոլսոյ նաւահանգիստը գալու համար։

ԲԵՐԱՅԻ պատժական ատեանը առջի օրը զբաղեցաւ պատւոյ դատով մը, զոր Մրիաթ անուն խանութպան մը բացած էր իր կնոջ՝ Աննիքայի և Օննիկ անուն անձի մը դէմ։ Ատոնցմէ Օննիկ մեռած էր։ Աննիքա, որուն համար հաստատուեցաւ որ անպարկեշտ ընթացքի մէջ գտնուած է, դատապարտուեցաւ վեց ամսուան բանտարկութեան։

—Ատեանը ութական ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց Ալի անուն պարիկ խոհարար մը և Ահմէտ ու Խանուէճի Ալի անուն անձերն, որք Պուրսուճէլէի մէջ գիշերանց տուն մը մտնելով գողութիւն ըրած էին։

ԱՐԿԱԾ.— Երէկ իրիկուն Գարաքէօյէն անցնող վարձու կառք մը Բէթրօ անուն տղայ մը կոխոտեց, որ գլխէն վիրաւորուեցաւ։ Կառապանը՝ Միխալ ձերբակալուեցաւ։

ՏԻԿԻՆ ԼԷՆՏԷՅԻ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԸ

Տիկին Էմիլի Լէնտէյի բարեհամբաւ թատերախումբը, որ անցեալ ձմեռ յաջող ընդունելութիւն գտաւ ի Բերա, մայրաքաղաքս վերադարձած է և այս գիշեր իր առաջին ներկայացումը կուտայ Բօնբօրթիա թատրոնին մէջ։ Խումբին մասնակցող դերասաններուն մէջ մասնաւորապէս կը յիշուի Պ. Ֆիլիբ Կառնիէ, Քօմէտի-Ֆրանսէզի դերասաններէն։ Սոյն առաջին ներկայացման համար որոշուած խաղերն են՝ Jean—Marie (Ժան—Մարի) տաղաչափ թատերգ Անտրէ Թէօրիէի և La petite Marquise (Լը Փըթիթ Մարքիզ) գօմէտի-վօտվիլ երեք արարուածով, Հ. Մէյլա և Լ. Հալէվիի։ Թատրոնին գները են՝ օթեակները $2^1/_2$—2—1 ոսկի, 80 և 40 ղրշ. Բիկնաթոռ 25, նստարան 15, մուտք՝ 10 և բաւական 5 ղրուշ։

Ներկայացումը պիտի սկսի գիշերուան ժամ 9ին (Ը. Ե.)։

Վաղը գիշեր, կիրակի, Le Maitre de Forges (Դարբնոցապետը) Օնէյի ծանօթ տրամը որուն մէջ Պ. Ֆիլիբ Կառնիէ պիտի կատարէ Տէռպլէյի դերը և տիկին Լէնտէյ՝ Քլէռի դերը։

Աւանդական անձրեւներու շարքն այս եղանակին՝ արդէն սկսաւ, ճիշդ ժամանակին է, պիտի ըսեն մեզ։ Իրաւ է, բայց ի՞նչ ընենք, ձմեռն այնքան տխուր է որ մարդ չուզեր անոր վրայ մտածել։ Բայց անձրեւին հետ շատ չանցած ձիւնն ու ցուրտն ալ պիտի գան, և, Աստուա՛ծ իմ, միայն անոնց մտածումը մղձաւանջ կուտայ։ Լաւ ուրեմն, ի՞նչ, ցուրտ պիտի ընէ, յետո՞յ։ Տաք զգեստ հագնելէն ուրիշ ճար չկայ. ինչ որ դժուար է. ձմրան հագուստները պատկառելի գումարներ կ'արժեն, որոնք անմատչելի են փոքր քսակներու։ Կը սխալիք, գէթ այս տարուան համար, վասն զի բոլոր դերձակներն ու հանդերձեղինաց վաճառատուներ նշանաւոր կը հանդիսանան այս տարի բացառիկ մրցումով մը, գէթ այսպէս կը հաւատեն։ Մենք մեր կողմէ առիթ ունեցանք հաստատել թէ Մայէր և Ընկ. Վաճառատունը ի նկատի առնելով սեղանաւորական վերջին տագնապը և անկից ծագած առեւտրական դժուարութիւնները, հաւանած է այնքան իջեցնել իր գիները որ հակառակ իր ապրանքին լաւ տեսակին մարդ կը կասկածի թէ խաբուած չէ՞ բան մը գնած ատեն։ Եւ սակայն ապրանքն աղէկ է, կտրուածքը վայելուչ և «չքող և ոչ սուղ», ինչպէս կ'ըսեն։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Տոքթ. Համմաստաա կը ծանուցանէ թէ չերմամիզութիւնը չորս-հինգ օրուան մէջ եւ առանց ցաւ զգացնել տալու կը դարմանէ նոր դրութեամբ մը։ Կասկածողներ կրնան վարձքը վճարել՝ բոլորովին աղէկնալէ յետոյ։ Իրեն դիմողները կը դարմանէ Ղալաթիա, Սանտըքճըլար, Գալաֆաշ Օթէլին դէմ 97 թիւ լամբաթիի խանութին վրայի սենեակը՝ ամեն օր առաւօտ ժամ 1էն 4, եւ կէսօրէն յետոյ ժամ 7էն 10։

ՏՈՔԹ. ԹԻՐԵԱՔԵԱՆ
ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ
Բերա, Շիշլի փողոց, 36 (Տաննի դեղարանին մօտը) երեքշ., հինգշ., շբ., կիր., կէս օրէն վերջը։ Իսկ երկշ., չորեքշ., ուրբ., կէս օրէն վերջը Պոլսոյ կողմը, Կամուրջին գլուխը ԹԻՒՔԻՒԹՇԵԱՆ դեղարանը։ 6—15

ՆԱՄԱԿ ՆԻԿՈՄԻԴԻԱՅԷ

ՏԷՐ ԳԱԼՈՒՍՏ ՔԱՀԱՆԱՅ

Նիկոմիդիայէն 3 ժամ հեռու, դէպ ի արեւելք, լեռներու բարձունքի մը վրայ շինուած է հայաբնակ Տաղ գիւղը, 60 տուներով։ Նիկոմիդիացի, Արսլանպէկցի եւ Պարտիզակցի ընտանիքներ իրարու միացած՝ հիմնած են այդ գիւղն, որ իր մէջ ունի փոքրիկ եկեղեցի մը, 50-53 տարիներէ ի վեր յանձնուած Տէր Գալուստ անուն ծերունի քահանայի մը։

Ամսոյս 13ին երկուշաբթի առաւօտ վախճանեցաւ Տ. Գալուստ քահանայ, որուն օծման կարգն ու թաղման արարողութիւնը կատարելու համար նոյն երեկոյ ուշ ատեն՝ Տաղ գիւղ հասաւ Նիկոմիդիոյ առաջնորդ Գեր. Ստեփաննոս եպիսկոպոս որուն կ'ընկերանար Նիկոմիդիոյ քահանանայից դասէն Տ. Ատովմ։

Վախճանեալ քահանային մարմինը պարտ ու պատշաճ հանդէսով փոխադրուեցաւ յեկեղեցի, նոյն գիշեր ժամը 4ին, երբ գիւղին ամբողջ երկսեռ բազմութիւնը՝ լապտեր ի ձեռին, թափօր մը կազմած էր, իր հնաւուրց եւ արդիւնաւոր քահանային դագաղին շուրջ։ Այս գիշերուան թափօրին կը նախագահէր Դպրեվանուց նորընծայ միաբաններէն Տ. Մուշեղ աբեղայ, որ վանքին կողմանէ ղրկուած էր նոյն օր։ Առաջնորդ Սրբազանը գեղեցիկ դամբանականով մը ի վեր հանեց վախճանեալին արժանիքն, եւ անոր վրայ մասնանիշ ըրաւ մանաւանդ «բարի քրիստոնեան», «եկեղեցւոյ պարտաճանաչ պաշտօնեան» եւ «խղճամիտ քահանան»։

Միւս առաւօտ (նոյ. 14) Ն. Գերապատուութիւն պատարագելով կատարեց օծման արարողութիւնը։ Ետ աւարտման Պատարագի, մեծ շքով դագաղն առաջնորդուեցաւ դէպ ի գերեզման, երբ տակաւին կը շարունակէր տեղալ սաստիկ անձրեւը։ Նոյն օր Առաջնորդ Սրբազանն եւ Մուշեղ աբեղայ մեկնեցան իրենց տեղերն, հոն առժամապէս թողլով Տ. Ատովմ քահանան, մինչեւ որ Տաղ գիւղի վրայ ձեռնադրուած նորընծան՝ Տ. Խաչատուրն հասնէր Սապանճայէն, ուր գացած էր քանի մը օրէ ի վեր, Գեր. առաջնորդին հրամանաւ։

* * *

Այս առթիւ կ'արժէ փոքր ինչ ծանօթութիւն տալ վախճանեալ Տ. Գալուստ քահանայի մասին։

Տ. Գալուստ, երբեմն պատանի, Յարութիւն Սահակեան անունով, 1830ին կը մտնէ Արմաշու վանուց վարժարանն, ուր իր ուսումն քան բաւական շարունակելով, կը թողու դպրոցն ու կը դառնայ ի Տաղ գիւղ։ Շատ տարի չանցնիր, գիւղացիք զինքն արժանաւոր կը դատեն քահանայութեան, եւ կը ներկայացնեն Ստեփաննոս Աղաւնի Սրբազանի, որ Պատրիարքութենէ հրաժարած՝ ի Նիկոմիդիա կը գտնուէր։ Աղաւնի Սրբազան՝ գոհ այդ ընտրութեան վրայ, իր վանուց նախկին աշակերտը քահանայ կը ձեռնադրէ (*)։ Այդ միջոցին է որ Տատեան Յովհաննէս պէյն ալ Նիկոմիդիա կը գտնուէր արքունի գործարանաց շինութեան առթիւ, եւ տեսնելով այդ գիւղական տարազով քահանան, ամիրայական կծու շեշտով մը կը յանդիմանէ զԱղաւնի Սրբազանն, անարժանի մը վրայ ձեռք դրած ըլլալու յանցանքը վերագրելով անոր։ Միրուն Սրբազանը կը խնդրէ ամիրայէն, որպէսզի իր մօտ կանչէ նորընծան եւ քննէ զանի։

«Այդ քահանան, կ'ըսէ նա, Պոլսոյ քահանանայներէն աւելի ուսումն եւ արժանաւորութիւն ունի իր այդ գեղջուկ կերպարանովը»։

Յովհաննէս պէյ համբերութիւն կունենայ Տ. Գալուստին քանի մը հարցումներ ուղղելու. ընդունած պատասխաններէն չափազանց գոհ, Սրբազանին կը դիմէ, յայտնելով որ առաջին տպաւորութեամբ սխալած էր իր դատողութեանը մէջ։

Տ. Գալուստ՝ հաւատարիմ իր կոչման ու պաշտօնին, թէպէտ ունեցաւ իր կեանքի օրերուն մէջ վայրկեաններ, յորս տեղական կուսակցութիւններ վիրաւորեցին զինքը իր ամենէն աւելի նուիրական զգացումներուն մէջ, այլ չյուսահատեցաւ բնաւ, գործեց միմիայն իր խնամոց յանձնուած հօտին վիճակը բարւոքելու համար։ Շաբաթ օրերը Տաղ գիւղի բարձունքին վրայ կանգնող մը անպատճառ պիտի տեսնէր զինքը, որ շրջակայ հայ գիւղերէն մին կերթար ձիով, հոն քահանային խոստովանեցնելու, եւ դառնալով կիրակէի պատարագը մատուցանելու, ի հոգեւոր մխիթարութիւն իր եւ ժողովրդեան։

Ս. Գրոց եւ նախնեաց գործերու ընթերցումը իր ամենօրեայ զբաղումն էր գրեթէ, վերջին տարիներս, մանաւանդ, կաթուածի խթութենէն ընկճուած, չէր ուզեր որ Աստուածաշունչ գրոց խրթնութիւններն ալ զինքը ընկճեն. կը հեծնէր իր ձին ու կերթար մինչեւ Արմաշու վանքը, հոն՝ վարդապետներէն բացատրութիւններ ու մեկնութիւններ լսելու։ Չեմ կրնար մոռնալ այն օրը, երբ ասկէ չորս ամիսներ առաջ, նա այդ վանքի դանէն դուրս կելնէր թեւին տակն առած Նալեան Յակոբ Պատրիարքի յօրինած Նարեկի լուծմունքը։

Տ. Գալուստ, առանց կարեւորութիւն տալու կաթուածին իր վրայ թողած խեղճութեան, ցուպ ի ձեռին եկեղեցի կ'էջնէր շարունակ։ Նոյ. 12ի կիրակէ երեկոյին ալ՝ իր սովորութեան համեմատ ժամերգութենէ վերջ օրհնեց ժողովուրդն ու տուն դարձաւ։ Նոյն գիշերը վախճանեցաւ։

Տաղ գիւղի մէջ այժմ հազիւ կը գտնուին չորս ծերուններ, որոնք իրմէ մկրտուած չեն. գիւղացիներն ամբողջ ինքն է մկրտեր ու ինքն է պսակեր։

Փափաքելի է, որ Տաղ գիւղի արդի քահանան հետեւի իր նախորդի շաւղին, շարունակական ընթերցումներով ինքզինքը պատրաստելով, արժանաւոր իր կոչման ու ու հոգեւոր պաշտօնին։ * *

Նիկոմիդիա
20 Նոյեմբեր 95

(*). —Ստեփաննոս Աղաւնի Սրբազանի կատարած ձեռնադրութեանց ձեռագիր ցուցակին մէջ Տ. Գալուստ քահանայի ձեռնադրութեան թուականը չկայ. հետեւաբար անհնար էր ճիշդ թուականը դնել աստ։

ԺԵՐՈՄ ԹԱՐՏԻԻ ՓՈՐՁԸ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

Լուպօմիրսքի իշխանին չարաշուք արկածին վրայ կը խօսուէր. լրագիրները ողջ ողջ թաղած էին զայն։ Շիտակը հաճելի բան չէ օրինաւոր ժամը չհնչած՝ անդիի աշխարհք ղրկուիլ։

Գիտնալ թէ ժամանակակիցներդ ի՛նչ պիտի ըսեն քու վրադ, ճանչնալ այն գնահատումը եւ հետքը զոր պիտի թողուս համբաւդ վրայ, զարհուրելի բախտաւորութիւն է։

Եւ մինչ կը խօսակցէին իշխանին պարագային վրայ զոր ոմանք յոյժ ախորժելի կը գտնային, Սէն-Զարտօլ յիշեց մեր Ժերօմ Թարտիի պարագան, որ ինքն ալ վէպեր գրած է, որուն անունը շատ անգամ խանդավառ ընդունելութիւն գտած է, եւ պատմեց անոր փորձած եղական փորձը։

Շրջանակին մէջտեղը կեցած, Սէն-Զարտօլ առաւ իր պատմողի լաւագոյն կեցուածքը եւ իր յստակ ձայնովը, ժպտաշուրթն, սկսաւ։

* * *

—Գիշեր մը հաւաքուած էինք գաւաթ մը թէյի շուրջը, Գուստի-տ'Անկլա փողոցի փոքր ակումբին մէջ, եւ մէկը ըսաւ Ժերօմ Թարտիին.

—Օ՛հ, դուն, սիրելի Թարտիս, կրնաս հանգիստ ըլլալ. մեծ գրագէտի տաղանդ մը ունիս. քաջ մարդ մըն ես որուն գործը եւ ազնիւ նկարագիրները կը յիշուին, վեհանձն կենցաղ մը ունիս—գեղեցիկ յուղարկաւորութիւն պիտի կատարուի քեզ եւ մամուլը գովեստ պիտի շռայլէ։

Թարտի կը ժպտէր։

Իրաւ է, երբեմն կը խորհէր թէ մահուանը հետեւեալ օրն ինչ պիտի մտածէին ու գրէին իր վրայ, եւ կուզէր գիտնալ։ Ինչպէս շատեր հետաքրքիր են գիտնալու թէ իրենց մեռելն ինչպէս պիտի ըլլայ, ինքն ալ հետաքրքիր էր գիտնալու թէ իր ժամանակակիցները ինչպէս պիտի դատեն զինք, եւ մտերմական շրջանակի մէջ իր այս տկարութիւնը խոստովանած էր։

Այն իրիկունը, կէս գիշերէն առաջ բաժնուեցանք իրարմէ։ Թարտի առանձին մեկնեցաւ, ձեռքերը բալթօին գրպանը, գաւազանը անութին տակ, սիկառը շուրթերուն, եւ պուլվառ ուղղուեցաւ։

Միտքն ու ջիղերը տակաւին կը զգար, քաջառողջ եւ այնքան ինքնավստահ որ ի՛նչ ընելիքը չգիտնալով, գաղափար մը յղացաւ որ խօսակցութեան շարունակութիւնն էր եւ որ շատ զուարճացուց զինքը, մինչ իր հզօր քալուածքով կ'երթար...

Այո, զարմանալի պիտի ըլլար, եւ քանի որ կաղնիի մը պէս էր, չէր կրնար դժբախտութիւն բերել իր գլխուն. Մնաց որ անամիտ մարդ չէր։ Եւ անմիջապէս մտաւ Նամակատան ամայի գրասենեակը։

Ետքը, հեռաձայնն հարցունելով, դուռը գոցեց վրայէն, կռթնեցաւ լարին վրայ, գըլխարկը ետ նետեց եւ ձայնը մտիկ ըրաւ։

—Կրնա՞ք ինծի տալ Մերճէ-ը լրագիրը Կաստո Թոթըլիէն փողոցը։

Եւ լռութեան մէջ, մութին մէջ կը հրճուէր։ Եւ հեռաձայնը պատասխանեց. ինք հոն էր։

—Մերճէ-ըը... այո... կարեւոր լուրի մը համար է... որո՞ւ հետ պատիւ ունիմ խօսելու։

—Գ. տը Բրէ-Բօթըլանի։

—Ա՛հ, պարոն, մեծ դժբախտութիւն մը... զոր անմիջապէս կը հաղորդեմ ամենէն աւելի տարածուած լրագրին եւ զոր դուք միայն պիտի ծանուցանէք։

—Դեռ ժամանակ ունի՞նք... ի՞նչ է։

—Թարտին... Ժերօմ... Թարտին... մեռաւ... հիմակ... իր տունը... սրտի կաթուածէ։

—Աղէկ. շնորհակալ եմ, պարոն։

Հիմակ Թարտի զուարթ էր, քիչ մը պիրկ զուարթութիւն մը, որ սակայն կը քաջալերէր զինքը. եւ յագեցուցած ըլլալով իր հետաքրքրութիւնը, կը սքանչանար այն դիւրութեան վրայ որով կարելի կ'ըլլար խաղալ ամենակարեւոր մարդոց հետ։

Վաղը շահեկան օր մը պիտի ըլլայ. ինչ որ վաղը կը վերապահէր իրեն այն վայելքը չէ՞ր զոր մեռեալ մը պիտի զգար եթէ լսէր իր դամբանականը, իր պատճառած ցաւերուն մեծութիւնն ու տեւակը։

Եւ այս արտակարգ զգայնութենէն այս փորձէն անհամբեր ուրիշ շատ մը լուսաբանութիւններ կը յուսար, երկար ատեն պատերուն քով թափառելէն յետոյ բարի եւ մեծ Ժերօմ Թարտին տունը դարձաւ, տեղաւորուեցաւ իր թիկնաթոռին մէջ, աշխատութեան լամպարին մօտ...

Եւ այսպէս, ձեռքերը ծունկերուն վրայ անշարժ, աչքերն իրերու տարտամութեան վրայ սեւեռած, այդ գիշերուան հանդարտութեան մէջ, սպասեց։

* * *

Առտուն, առաջին ժամուն, զանգակ զարնելով լրագիրներն ուզեց։

Մերճէ-ը հոն էր, ծրարին վրայ, եւ Թարտի անյապաղօրէն առաւ զայն։

Բայց երբ կապը պիտի խզէր, յանկարծ կեցաւ. ա՛լ գրեթէ չէր համարձակեր, մատները թուլցան, սիրտը կը բաբախէր։ Ետքը ուսերը թօթուեց, սեւ բառերու գծուածին մէջ անմիջապէս տեսաւ իր անունը... Թարտի... Թարտի... Ժերօմ Թարտի... հոն էր, իր անունը կը պարէր աչքերուն տակ եւ իւր անունը միայն տեսաւ։ Ետքը մօտեցնելով թերթը ծանրապէս, ատանկ վայրկեանի մը հանդիսաւորութիւնն զգալով, պատրաստուեցաւ կարդալ այն յօդուածը զոր պիտի գրէին իր վրայ, եթէ իրաւ մեռած ըլլար։

Ա՛հ, այո, այդ յօդուածէն վախնալու բան չունէր։ Այդ տողերուն մէջ գովեստ միայն կրնային տալ իր աշխատութեանը, իր բազմաթիւ հեղինակութեանց. եւ թերեւս ճանչնային նաեւ թէ ինքը միշտ արժանաւոր կենցաղ ունեցած էր, պարզ, ներողամիտ եղած էր։

Թարտի սկսաւ կարդալ։

Եւ երկար յօդուածը, յօդուածը, յօդուածը, հինգ տող ունէր. ճիշդ հինգ տող... ընդամէնը, որոնք սապէս կ'ըսէին,

«Երէկ, յանկարծամահ եղաւ մեր պաշտօնակիցը Ժերօմ-Ժան-Հանրի Թարտի. շատ լրագիրներու աշխատակցած էր եւ վէպեր հրատարակած էր որոց վրայ խօսուեցաւ։»

Այս տողերուն վրայ, քան տողեր որոնք կը ծանուցանէին տիկին Անտրէ Կրըվիւէի վիշտը, որ կորսուած էր իր փոքր շունիկը, պաշտելի անասուն մը իր զանգակներովը, իր ցուցկովը. տակը առ նուազն երեսուն տողեր նուիրուած տիկին Գ...ի բաշխագործութեանը։

Եւ Թարտի ձեռքէն ձգեց լրագիրը։

Այդպէս ուրեմն կը վարուէին իր հետ։ Այդչափ բան կը մնար իրեն, ամբողջ մեծարանքը, ամբողջ վարձատրութիւնը այդ էր։ Այդ ողորմելի նուիրագործումն հասնելու, այդ արդիւնքը ձեռք ձգելու համար էր որ տառապած եւ արտադրած էր։ Իր ձգած հետքը, իր տաղանդին թողած ակօսը, իր մարդկային ուղղամտութեան ջանքը կը վերածուէին ու կը յանգէին այդ հնգնութեան։

Ա՛հ, անգութ ունայնութիւն, ի զուր աշխատանք, անսահման պարապութիւն։ Այո, կը կարծես թէ բան մը ըրած ես որ պիտի մնայ, թէ կարեւորութիւն պիտի տան քեզ... եւ յետոյ ոչի՛նչ... ոչի՛նչ... ոչի՛նչ, հոսանքը կը քշէ կը տանի զօրաւորներն ինչպէս տկարները, արիներն ու անօգուտները, բարիներն այնքան շուտ, որքան չարերը։

Բայց գէթ լաւ է գիտնալ, ապուշ եւ խաղալիք չըլլալ։

Եւ անիծելով սոսկալի քմահաճոյքը որ կը զրկէր զինք սուրբ պատրանքէն, Թարտի կուլար...

* * *

Իր բարեկամները շուտով ապահովուեցան։

—Ապուշ խաղ մըն է զոր ինծի ըրին, ըսաւ ոմանց։

—Ասկից ետքը հարիւր տարի պիտի ապրիմ, ըսաւ ուրիշներուն։

Եւ անցեալի Ժերօմ Թարտին մնաց միշտ։

Քառ երեւոյթին իր տխրութիւնը ջնջուեցաւ, եւ իր վճիտ ճակտին վրայ բնաւ ստուեր չերեւցաւ, ընդհակառակն իր կերպարանքին վրայ աւելի երջանիկ բան մը կար. այտերը գունաւորեցան, խոշոր սիկառներ կը վառէր իրարու ետեւէ։

Եւ երբ իրեն կը հարցունէին.

—Է՛, Թարտի, չէ՞ք աշխատիր, ձեր յաջորդ գիրքը ե՞րբ պիտի հրատարակուի։

Կամ երբ իր առջեւ կը գոչէին.

—Հզօր շունչ մը պէտք է ամէնքը ցնցելու համար։

Ժերօմ Թարտի կը պատասխանէր.

—Ինչի՞ս պէտք։

ՀԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՆԱԽԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆ Ի ԼՕԶԱՆ

Գ. ՏԱՐԻ

12—13 Տարեկան տղայք

Մայրենի լեզու (մանչերու համար 9 ժամ, աղջկանց համար 8 ժամ)։ Իրագիտութիւն (2 ժամ). Նախորդ տարուան ծրագիրն՝ ընդարձակեալ։ Մարդ. — Մարսողութեան, արեան շրջանի, շնչառութեան, ջղային դրութեան, զգայարանաց վրայ տեղեկութիւնք։— Առողջապահական գործնական խրատներ.— Ալքօլի, ծխախոտի, եւն. վնասները։

Օգտակար, վնասակար անասուններ։

Բոյսք.— Տունկին էական մասերը. — Գլխաւոր ընտանիք.—Սննդական տունկեր։

Ջրհաններու, աղբիւրներու, շատրուաններու, ծանրաչափի, ջերմաչափի, machine hydrauliqueներու, շոգեշարժ մեքենայներու, ելեքտրական մեքենայներու, բարդոցներու, շանթարգելի, հեռագրի, հեռաձայնի, եւն. վրայ խօսակցութիւնք։

Գլխաւոր ճարտարութեանց վրայ տեղեկութիւնք (ժամագործութիւն, մեքենագործութիւն, ոսկերչութիւն, ակնագործութիւն, տպագրութիւն, լուսանկարչութիւն։)

Ընթերցանութիւն եւ արտասանութիւն. — (2 ժամ) բացատրել ընթերցուածք.— խօսելու վարժութիւնք, վայելչաբանութիւն եւ արտասանութիւն։— Քերականութիւն (2 ժամ) 4 գրուցադրութիւնք.— Ուղղագրութիւն. իրագիտական դասերէն ընտրուած շաբաթը 15 բառ.— Հոմանիշք եւ նմանաձայնք.— բառերու ընտանիք։— Շարադրութիւն (2 ժամ). զանազան նիւթերու շարադրութիւն՝ ծրագրով եւ առանց ծրագրի.— Համառօտ գրութիւն մ'ընդարձակել.— ընթերցման կամ դասի միջոցին կատարուած ծանօթագրութիւններով խմբագրութիւններ.— գաղափարաց ընդհանուր դասակարգութիւն. — գլխաւոր եւ երկրորդական գաղափարք. — բառերու բուն իմաստը եւ փոխաբերաբար իմաստը։

Առտնին տնտեսագիտութիւն.— (Աղջըկանց համար. 1 ժամ).— Տան մէջ գործածուած զանազան նիւթերու վրայ խօսակցութիւնք. անոնց աղբիւրը, անոնց վերաբերեալ ճարտարութիւնք եւ վաճառականութիւն։ Օտար բերքեր, բանջարեղէնք, պտուղք, միս, կարասիք, ճերմակեղէն, զգեստք, լուացարարութեան, լուսաւորութեան եւ ջեռուցման մէջ գործածուած նիւթեր։— Տանտիկնոջ հանգամանքները (կանոնաւորութիւն, մաքրութիւն խնայողութիւն, կանխատեսութիւն, աշխատասիրութիւն.—Տուն մը աղէկ կառավարելու վրայ խօսակցութիւնք.— Թէ ինչ ծառայութիւններ կրնայ մատուցանել օրիորդը տան մէջ։

Թուաբանութիւն (3 ժամ). Վերատեսութիւն եւ ընդլայնում Ե. տարւոյ ծրագրի.— Բազմաթիւ բերանացի եւ գրաւոր վարժութիւններ ու խնդիրներ երկրագործութեան, ճարտարութեան եւ վաճառականութեան վրայ։ Ծաւալներու վրայ հաշիւներ.— Տոկոսի, արտաքին զեղչի, եւ խառնուրդի հաշիւներ.— Համառօտ մեթոտներ.—Մանչերու համար հաշուեցուցակներ եւ զանազան հաշիւներ.— Բառակուսի արմատ հանել։

Երկրաչափութիւն.—(Մանչերու համար 2 ժամ). Ա. վեցամսեայ. վերատեսութիւն եւ ընդլայնում Ը. տարւոյ ծրագրի.— Մակերեւոյթ եւ ծաւալ հատատուն մարմնոց. երկայնաձեւ խորանարդ, հատուածակողմ, գլան, բուրգ եւ կոն։ Մակերեւոյթներու ծաւալում (développement). գործնական կիրառութիւնք.—Բ. վեցամսեայ. Ցամաքի հատատումներ՝ որոց խարիսխը կըտրուած ըլլայ զուգահեռական մակարդակով մը։ Բազմաթիւ գործնական կիրառութիւնք (աւազակոյտ, ծառի բուն, եւն.)— Մակերեւոյթ եւ ծաւալ գունդի։—Գործնական եւ համառօտ մեթոտներ մակերեւոյթները եւ ծաւալները հաշուելու համար։— Աղջկանց համար. Ե. տարւոյ դասերը կրկնել ձեւագիտութեան եւ գծագրութեան։

Ե. Թ. ՀԻՆԴԼԵԱՆ

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Նոյմ. 25/7 Դեկտ. 1895

Անուանին.	Վճարեալ	Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100			Քնս. Սէրի A } 1%	59	20
100			» » B	32	10
100		1851	» » C	21	30
100			» » D գոցուած	21	17
400			» » D բացուած	21	07
100			» » D միջօրէ	21	03
100			Ռում. երկթ. գոցուած	101	—
Ֆր. 500		1870	Ռում. երկթ. բացուած	99	—
			Ռում. երկթ. միջօրէ	99	—
Անվ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանիէ 4%	—	—
22	11	1869	Քրէտի Ժէն. Օթ.	9	30
10	5	1872	Սօս. Օթ. տը Ճ. է Վ.	5	37
140	140	1878	Լաւրիում	48	—
500	300	1889	Անատոլուի (Բժն. 5%	695	—
500	500		Երկաթուղիի (Գրծ.	315	—
20	8	1882	Թրամուէյ (Բժն. 5%	9	10
500	500		Թրամուէյ (Գրծ.	498	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	17	—
1.40	1.40	1892	Օսմ. Սիկարէթ 6%	—	—
11	5 1/2	1893	Օսմ. Ապահովգն. Ընկ.	5	85
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքօս	250	—

ՄԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ՕԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	—	—
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	—	—
Ոլքոք	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	1	32 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	20
Փարիզ »	Ֆր.	22	85
Վիէննա 8 օրուան	Ֆիոր.	10	87 1/2
Պերլին չէք	Մարք.	18	45

ՄԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ			
8 օրուան համար 25 հատի	Ֆր.	3	50
1 ամսուան համար	»	6	50
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ			
Անգլ. ոսկի	Ֆ. Ռ. 100 ղրշ.էն	110	02
20 Ֆրանքնոց		87	22
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)		107	20
Քիլիմց		51	10
Ռուպլ Թղթադրամ		8	46
Մէճիտիյէ		108	14
Մանր արծաթ		103	—
Մէթալիք		99	20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի		6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 6 Դեկտ.			
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիկ.	Ֆր.	—	—
» » C »	»	—	—
D (Բացուած	»	—	—
D (Գոցուած	»	19	45
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	103	3/4
Բրիորիթէ	»	454	—
Մաքսային Պարտաթուղթ	»	488	—
Օսմանիյէ	»	407	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ	»	420	—
Պանք Օթոման (անուանին.)	»	562	50
Ռանթ Ֆրանսական 3%	»	101	45
» » 3 1/2%	»	—	—
» Իտալական	»	87	55
Քրէտի Լիոնէ	»	—	—
Քրէտի Ֆոնսիէ	»	—	—
Քոնդուառ տ'Էսքոնդ	»	—	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ	»	—	—
Եգիպտական Միացեալ	»	512	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	215
ՎԻԷՆՆԱ 6 Դեկտ.			
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆիորին	52	50
Օսմ. Ռէժի	»	187	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես		120	90
» Փարիզի »		—	—
ԼՈՆՏՈՆ 6 Դեկտ.			
Քոնսոլիտ Օսմանեան A	Ա. Ո.	59	—
» » B	»	28	—
» » C	»	—	—
D (Բացուած	»	—	—
D (Գոցուած	»	18	87
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երաշխ. բաժ.		—	—
» » 1894 3 1/2% (Եգպ. Հրկ.ով		—	—
Պանք Օթոման (վճարեալ)	»	11	87
Այտընի Երկաթուղի	»	11	50
Միացեալ Եգիպտական	»	101	25
Առանձնաշնորհեալ »	»	—	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ	»	105	75
Պուլկար. Փոխառ. 6%	»	85	—
» » Նոր 6%	»	—	—
Ռանթ Հելլենական 5% 1881	»	29	50
» » 5% 1884	»	29	50
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	375
ՊԵՐԼԻՆ 6 Դեկտ.			
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի	Մարք	—	—
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	—	—
Անատոլուի Երկթ. 1/4 Գրծթ.	»	—	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		—	—
» Փարիզի » 3 ամիս		—	—
Մակեդոնիոյ երկաթուղի		—	—

ՏՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԻՐԱԲՈՅԺ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաներ, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ «Ակոսըրիթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ ամբոցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար արգասիքներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամհանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Եանիքի զարեքցատան վրայի յարկը ճիշդ Զպուբճեանց դէմը)։

Գամրգիւլի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Նոր բացուած Խրիստֆլի փողոց ամէն օր։

Տ. Դ. Հաւաստելու համար Եւրոպայի եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու ժամանները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նա եւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին իրենց գործատեղին։ 410

Հանգուցեալ Տօքթ. Անդրանիկ փաշայորդի Օզնաորի Էֆ. Կրծքիկեան, կը ծանուցանէ իւր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ՝ այժմ դարձեալ սկսած է շարունակել իւր նախկին գործը, որ է ընտիր ճաշակաւ եւ թէ գեղեցիկ ծաղիկներով զարդարուած ապակիներու մէջ թռչուններ եւ թէ որ եւ է չորքոտանիներ զմռսել, այնպէս որ Եւրոպայէ եկած այսպիսի ծաղկեալ կոլեքներու նորոգութիւնն եւս յանձն կառնու շինել։
Դիմել, Շիշլի, Օսման Պէյի Սրճարանին դէմ բացուած Եգիպտական նոր դեղարանը, Ռուբէն էֆ. Մանկասարեան, թիւ 137։ 2—12

ՇԱՆԹԱՐԳԵԼ
ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ
եւ ուրիշ ամէն տեսակ ելեքտրական գործիք
ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆ
Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն
1890ին ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ
Ս. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՑԱՆՑԱՐՈՒՐ—ԵԼԵՔՏՐԱԳԷՏՔ
ՀԱՅՐԱՅԹԻՔԻ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
14 եւ 19, Զիվիէր Պէյ խան, 14 եւ 19
Քիւրէքճիլէր — Կալաթա

Ընդդէմ պնդութեան.—Վիշիի լուծիչ փոշին։

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ
[illegible]
Ա. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
22 Վալիտէ փողոց. Օսմ. Պանքային դէմ. 22
Ընտիր ապրանք, ուղիղ կշիռ, չափաւոր գիներ
Վճարմանց դիւրութիւն
Ցանկացողներուն առանց ծախքի կը ղրկուին մինչեւ տուն։ 333

ACTIONS MINES D'OR
SUD—AFRICAINES
ՈՍԿԵՀԱՆՔԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹՔ
ՀԱՐԱՒ—ԱՓՐԻԿԵԱՆ
ՏԱՍՆԱՒՈՐ ԴՐԱՄԵՆԵԱՅ ՏԵՂԵԿՈՒԹԵԱՆՑ
Գլխաւոր արժեթղթերուն պարունակները յաճախորդներուս տրամադրութեան տակն են.
Ա. ՅԱՐՐԱ, Քամպիօ միջնորդ, Կ. Պոլիս։ 429

THE
LANCASHIRE
INSURANCE
COMPANY
ՀԻՄՆՈՒԱԾ Է 1852 ԻՆ
ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ց'ԱՆԳԼԻԱ
Lancashire Insurance Buildings» - Exchange Street Manchester
Դրամագլուխ 3,000,000 անգլ. ոսկի
Պահեստի գումար 1,372,875 »
ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ
Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւնք, ամէն տեսակ քարուկիր ու փայտաշէն կառուածներու վրայ, կահերու եւ ապրանքներու վրայ եւ այլն, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով ու սակերով։
ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ
Այս ընկերութիւնը յոյժ բարձր ատուճանով կը ներկայացնէ բոլոր այն առաւելութիւնները զորս կրնան փափագիլ կեանքերնին ապահովագրել ուզողները, ամբողջ կամ խառն՝ որոշ պայմանաժամով։
Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներուն, (Bond Sellar & Cie.) Պոնտ Սելլէր եւ Ընկ. Քիւչիւք Թիւնէլ խան, Ղալաթիա։ 427

ԹԷՅ, ԹԷՅ, ԹԷՅ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՅԱՏՈՒԿ ԹԷՅԻ
Հաստատեալ 1880
Կ. [illegible]
Յ. ԽՈՒՐՇՈՒԴԵԱՆ
MARQUE DEPOSEE
Կ. ՊՈԼԻՍ, Ճէլալ Պէյ Խանի թիւ 10
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ
Օսմանեան գլխաւոր քաղաքաց մէջ
ՉԻՆԻ, ՃԱՎԱՅԻ, ՍԷՅԼԱՆԻ, ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԹԷՅԵՐ
Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ վաճառում
Տեսակի, չափի եւ գինի մասին
կատարեալ երաշխաւորութիւն
Զգուշանալ մեր մարքային կեղծերէն

ԻԼԱՆ ՊԱՔԸՐ ՍԷՐԱՄՊԷՐԻ

Պիլ ճիւմլէ ժանտարմա բիատէ վէ սիւվարի վէ Թահսիլտար նէֆէրաթընա մախսուս սէթրի բանթալօնտան իպարէթ օլարագ 1 սէնէ զարֆընտա լիւզիւմը մըգտար ալընաճագ օլան էլպիսէնին պիրպիրի իւզէրինէ պէհեր թագըմը 70 ղրշ. տան թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ Թըշրինը սանիի րուզին 30ընճը բէնշէնպէ կիւնինէ գատար պէհեր կիւն միւնագասասը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա թալիպ օլանլարըն լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 9 1—3

Տէօրմէտէն մամուլ չանթա թագըմը թագըմ 20,000, իլա 40,000 պէհեր թագըմը 7 ղրշ. 18 փարա։ Տէօրմէտէն մամուլ քալփագ թագըմը թագըմ 20,000, իլա 40,000 պէհեր թագըմը 4 ղրշ. 18 փարա։ Տէօրմէտէն մամուլ թօպրա թագըմը թագըմ 20,000, իլա 40,000 պէհեր թագըմը 2 ղրշ.։
Նիզամիէ Սարրաճխանէ անպարը իչուն միւպայեա օլունաճագը էվվէլճէ տաէի իլան օլունան պալաաէ մուհամմէր 3 գալէմ տէօրմէ թագըմը ֆիյաթը մէվզուէլէրի իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ Թըշրինը սանինին 27ինճի բազար իրթէսի կիւնինէ գատար պէհեր կիւն միւնագասասը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն ֆիյաթը մէզքիւրըն թէնզիլի իլէ իթթայա թալիպ օլանլարըն մազգամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 10 1—3

Բէչի սախթիեան ատէտ 20,000, պէհեր ատէտի 12 ղրշ.։ Պիւթիւն եաղը Իսբարթա վէ Պօլտուր վէ Սիմավ վէ սախթիեանը ատէտ 2450, պէհեր գըյէյի ճէտիտի 16 ղրշ.։ Եարըմ եաղը Իսբարթա վէ Պօլտուր վէ Սիմավ սախթիեանը ատէտ 6750, պէհեր գըյէյի ճէտիտի 16 ղրշ.։ Պէյազ գըվըրճըգ մէշինի ատէտ 1550, պէհեր ատէտի 5 ղրշ. 20 փարա։
Նիզամիէ Սարրաճխանէ անպարը իչուն միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվգիի միւնագասայա գօնուլան պալաաէ մուրագգամ սախթիեանլար իլէ մէշին ֆիյաթը մուրագգամլարը իլէ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ Թըշրինը սանիի րուզին 27ինճի բազար իրթէսի կիւնինէ գատար պէհեր կիւն միւնագասասը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա թալիպ օլանլարըն մազգամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 8 2—3

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

GEBRÜDER BOMONTI
ՊՈՄՈՆԴԻ ԵՂԲԱՐՑ
ԳԱՐԵՋՈՒՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆ Ի ՖԷՐԻ ԳԻՒՂ
Կ'ԱՐՏԱԴՐԷ ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ԶՈՒՏ ԳԱՐԵՋՈՒՐ
ՏԱԿԱՌՈՎ ԵՒ ՇԻՇՈՎ ԸՍՏ ԲԱՒԱՐԻՈՅ ԴՐՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ԱՌԱՆՑ ԱՍԻՏ ՍԱԼԻՍԻԼԻՔԻ
Գործարանն Եւրոպական վերջին դրութեամբ կազմուած է։

ԹԷՅ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԹԷՅԻ ԵՒ ՇԱՔԱՐԵՂԻՆԱՑ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ
1888
Ա. ԱԼԷՄԵԱՆ ԵՒ Գ. ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, ԲԱԶՄԻՋ ՓՈՂՈՑ 49, 52
ԹԷՅԻ թիւ 52 վաճառատան մէջ կը ծախուի Զինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի, Հնդկաստանի ընտիր թէյ, մեծ եւ փոքր քանակութեամբ։
ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐՈՒ թիւ 49 վաճառատան մէջ կը ծախուին Եւրոպական բազմատեսակ եւ ընտիր ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐ, պիսքիւի, շօքօլա, եւ անուշ ըմպելիներէն իրերը եւ այլն։
433 Վաճառք առատ. Գնահատ կատարեալ. Ճաշակաւորութիւն արագ. 20 60

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ընդ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,671,018
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 2,906,678

ՆՕՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,444,600
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 1,105,300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնէն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնել ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 կէս սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերու.

ԻՒՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Ի ՓԱՐԻԶ 1828—1829

1828
L'UNION
DE PARIS

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ, պահեստի դրամ և գանձելի ապահովագինք ֆրանք	93 ՄԻԼԵՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	» 16½ »
Ընկերութեան հիմնարկութենէն մինչեւ ցարդ վճարեալ վնասներ	» 194 »
1894 տարւոյն վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	» 15 ՄԻԼԻԱՐ

Ընկերութիւնը չափաւոր և դիւրամատչելի պայմաններով թէ՛ ի Պոլիս և թէ՛ ի գաւառս կ'ապահովագրէ հրդեհի արկածից դէմ ամէն տեսակ վաճառք և վաճառատուններ, նոյնպէս գործարաններ և բնակութեան տուներ, կարասիներ, և ասոնց նմանող զանազան շէնքեր և ապրանքներ.

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Մ. ՇԱՌԼ ՄԱԼԷ. Մալէ եղբարց դրամատունէն դրամատէր, Լիոնի երկաթուղւոյ ընկերութեան պատւոյ նախագահ, Օսմ. Կայս. դրամատան և Բէժիի ընկերութեան նախագահ. Նախագահ։
Մ. ԱՏՈԼՖ ՎԷՐՆ. Վէրն և Ընկ. դրամատունէն, դրամատէր, Պանք տը Ֆրանսի վարիչ, Հիւսիսային երկաթուղեաց Ընկերութեան, և Օսմ. Կայս. դրամատան վարչական խորհրդոյ անդամ. Դեր-Նախագահ։
Մ. Մ. ՕՏԷՈՒՏ. Ա. Տէրվիէ, Գ. Ժէմսօն, Ժ. Մառքուա, Ա. Միռապօ, Ա. Թուրնէյսըն. Անդամք Վարչական Խորհրդոյ։
Մ. ՇԱՌԼ ՌՕՊԷՐ. Տնօրէն հրդեհի ճիւղին։
Մ. ԱԼՊԷՐ ՖՕՌ. » կենաց ճիւղին։
Մ. ՍԻՄՈՆ ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ. Մասնաւոր Տնօրէն ի Կ. Պոլիս.
Ղալաթիա, Գարաքէօյ Եէնի-Խան։
Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ։

1828
L'UNION
DE PARIS

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Դրամագլուխ և պահեստի դրամ	ֆրանք 127 ՄԻԼԵՈՆ
1894 տարւոյ հասոյթ	» 15½ »
Ընկերութեան հիմնարկութենէն հետէ մինչեւ ցարդ վճարեալ վնասներ	» 72 »
1894 ի վերջը ապահովագրեալ գումարին ամբողջութիւնը	» 258 »

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

1. Ուղղակի ի դէպ մահու վճարելի ապահովագրութիւն	Vie entiere
2. Խառն ապահովագրութիւն	Assurance mixte
3. Ժամանակաւոր ապահովագրութիւն	» à terme fixe

4. Գօմպինէ (Combinée) կոչուած ապահովագրութեան տեսակը որ մի միայն 20 և 25 տարիներու համար տեղի կ'ունենայ, ապահովագրութիւնը կատարուած օրէն ապահովագրեալ գումարին համեմատութեամբ Ընկերութիւնը իւր դաշնագրին միջոցաւ (police d'assurance) ստորագրութեան ներքեւ, շահաբաժինները կ'երաշխաւորէ, որով դաշնագրին լրացեալ պայմանաժամուն թէ ապահովագրեալ գումարը կը վճարէ և թէ երաշխաւորութեան ներքեւ առնուած և առաջուց որոշուած շահաբաժինները։

Իւնիօն Ընկերութեան 127 միլեոն դրամագլուխը և պահեստի դրամը, ապահովագրած 258 միլիոն Ֆրանքի գումարին համեմատութեամբ 50 առ % ը երաշխաւորուած ըլլալը ակներեւ է։

Թուրքիոյ Գլխաւոր քաղաքաց մէջ փոխ գործակալութեանց համար, պատուաւոր երաշխաւորութեամբ քաղաքական տէր անձինք կը փնտռուին։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ · ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ · 20 ՍԷՖԷՐ 1310
Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ · ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ · ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՕՅ, ՂԱԼԱԹԻԱ 23

Ա. ՄԱՅԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ՊՈԼԻՍ ԿԱՄՈՒՐՋԻՆ ԳԼՈՒԽԸ
ԵՒ
ՂԱԼԱԹԻԱ ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ՊՈՂՈՏԱՆ

Եղանակին համաձայն, մեծ քանակութեամբ եւ վերջին նորաձեւութեամբ հագուստներ բերուած են արանց եւ տղայոց համար։

ԱՆԳԼ. ԱՆԹԱՓԱՆՑԻԿ ՎԵՐԱՐԿՈՒՆԵՐ

Զինուորական սպաներու եւ ոչ-զինուորականներու համար անգլիական անթափանցիկ վերարկուներ։

Ֆրանսացի սպայից յատուկ «Ժաքօնէ» անթափանցիկ վերարկուներ։

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

SWIFT

ԱՅՍ ԹԻՍԻՔԼԷԹԸ ՄԻԱՅՆ ԳՆԵՑԷՔ

որ շինուած է հռչակաւոր ՍԹԼԷԹ զինագործարանին կողմէ։ ՍՈՒԻՖԹ պիսիքլէթը ամենէն ծանօթն ու հռչակաւորն է։ Հաստատուն, վայելուչ, արագ, անմրցելի 1895ի Նմուշարանին մէջ առաջին մրցանակը շահած է։ Կը ծախուի Նիքիթիգ Էրպէնի քով, Պոլիս Պահճէ Քաբու Թիւ 2 եւ Ղալաթիա Մահմուտիյէ փողոց Թիւ 22 ու 31։

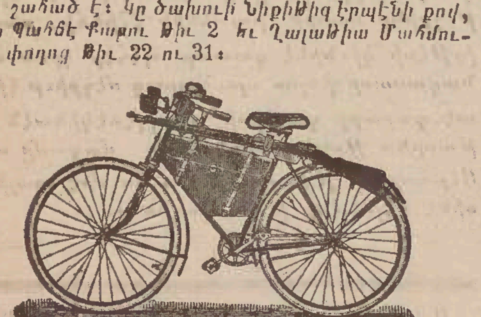

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալն է Սարաֆօղլու տունը՝ Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, Բ. յարկ։ 366 60—80

ՆՈՐ ՈՒՂԵՑՈՅՑ

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի և Թեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու Նաւահանգիստներուն (Իրթուղարծին հանդիպելով ի Հավր)։

Լոնտոնէ մեկնում ամէն կիրակի. Մարսիլիայէ մեկնում ամէն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, [illegible] ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, [illegible] շաբթուն, սեպ. 28էն սկսեալ, [illegible] (փոփոխակի Պաթաքօյ) [illegible] Աղաճ, փոփոխակի Բավալա, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամէն [illegible], [illegible] ժամ 9ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, [illegible] (փոփոխակի Բավալա), հոկտ. 11էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէօնէն, հոկտ. 18էն սկսեալ։

Բաց աստի, ամէն տասնըհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 1էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Հոկտ. 3էն սկսեալ, հինգշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, ամէն տասնըհինգ օրը։ Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր (առանց ուրիշ շոգենաւ փոխադրութեան) Վաթի, Սամոս, փոփոխակի Հռոդոս, Պէյրութ, Լարնաքա, Մերսին, Իսքէնտէրուն, Լաթաքիա, Թրիփոլի, Նորէն Պէյրութ, Աղեքսանդրիա, Մարսիլիա՝ ուրիշ նաւ փոխադրութեամբ, Պէյրութ դէպ ի Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՈՍԻՍՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 7էն սկսեալ։

ԱՆԹԱՍՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ո[illegible] Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում [illegible] դէպ ի [illegible] 195

ՆՈՐ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆՔ

ՌԻԳԱՕ ԵՒ ԸՆԿ.
8, ՎԻՎԻԷՆ ՓՈՂՈՑ, ՓԱՐԻԶ
NOUVEAUX PARFUMS
ԷՖՍԱԶՈՒԷ—ՌՕԶԻ—ԱՃԱՌ

Քանանկա
Զարթօնքի եղրեւանի
Մի[illegible] տէ պուա
[illegible]
[illegible]
Սպիտակ հիրիկ
Մ[illegible] հիրիկ
Լուի ԺԵ.
Ռօզինա
Իլանկ-Իլանկ
Ճերմակ մանուշակ
Էմբէռիալ Ռիւս.

Եւ բոլոր ծանօթ հոտերը
Կ. Պոլիս, Թիֆլիս, Մէզիքի, Նալթառ, Հիսար, Սիմոնօֆ A.

ԼԻՆԻՄԱՆ ԺԷՆՕ

40 ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

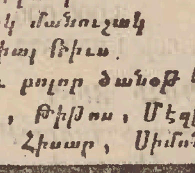

Ալ հարկ չկայ խարելու եւ փոխելու. Ընդունուած է անասնաբոյժերու եւ անասնաբուծերու կողմէ.

MARQUE DE FABRIQUE
ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՄԱՐՔԱՆ

Այս դեղ անմիջապէս եւ անվրէպ կը դարմանէ ձիերուն կաղալը, ծմրուածքները, ոտքերու դառնալը, ցռուկի վէրքը, ծունկի ուռեցքները, սրունքներու անջատումը, ոտքի ուռեցքները ինչպէս նաեւ կը վանէ կարգ մը հիւանդութիւններ։ Գին վեց ֆրանք։

Ի Փարիզ Սէնթ Օնորէ փողոց Թիւ 275, Մէսթիվիյէ եւ Ընկերութիւն։

Վեց ու կէս ֆրանքով ուզուած տեղը կը յանձնուի։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը գտնուի Մէզիքի, Գասապեան, Քիւչիւքեան ու Քանզիլք եւ այլ մեծ դեղավաճառներու քով։ 356 21—52

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՑԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ՊԱՔՔԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Պոլսոյ [illegible]

Սեւ-ծովէն շոգենաւը Պաթումէ պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն դէկտ. 11ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ն.)։

Մէնկըլէլ շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի դէկտ. 17ին (Ը. Ն.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

[illegible]

Նաւուղչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԼ
Մումհանէ փողոց Թ. 10
38

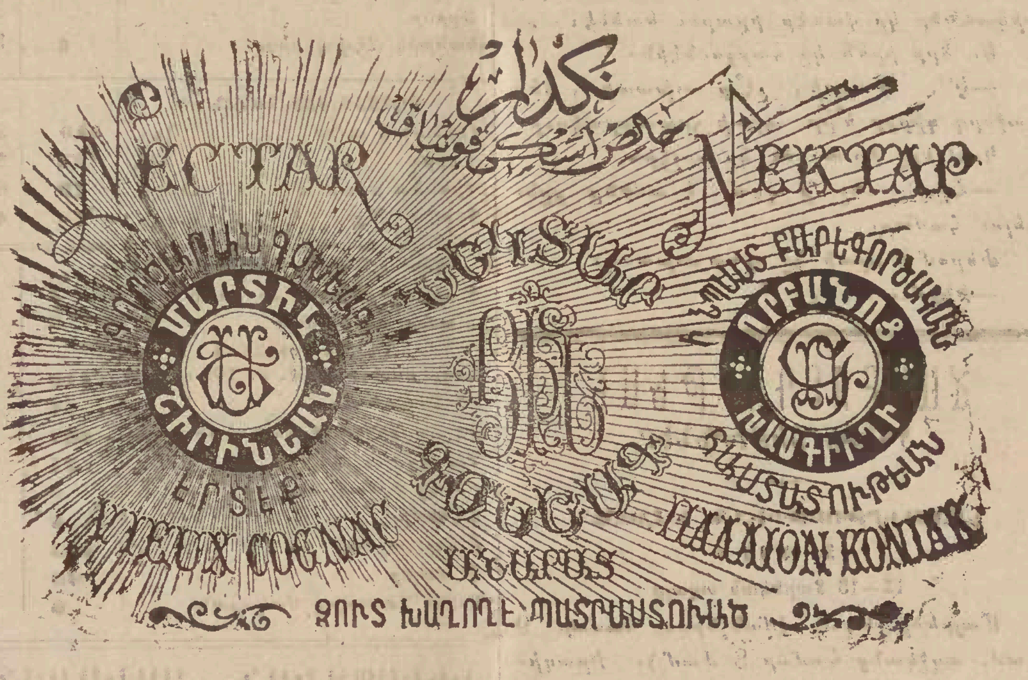

ՋՈՒՐՏ ԽԱՂՈՂԷ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

Ի ՆՊԱՍՏ ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ

Սոյն ՆԵԿՏԱՐ անուամբ Գօնեագը, որ զուտ խաղողէ պատրաստուած ըլլալով իր տեսակին մէջ ոյժ պատուական ըմպելի մ'է, ապահովապէս կ'արհամարհէ մրցումներն այն օտար Գօնեագներուն, որոնք վերջին ժամանակներս ողողեցին հրապարակը։ Այս ըմպելի ճեռնհաս մասնագէտներու եւ բժիշկներու կողմէ քննուելով հաստատուած է թէ՝ բնաւ որ եւ է օտար տարր չպարունակեր առողջութեան վնասող, ընդհակառակը կրնայ ի հարկին հիւանդներու ալ տրուիլ իբր կազդուրիչ ըմպելի։

Ա ս պատուական Գօնեագ իր քաղաքրութեան մասին ամէն ապահովութիւն ընծայելէ զատ, կոչուած է նաեւ նպաստի դիւրագոյն միջոց մը հանդիսանալու մեր բարեսէր հասարակութեան ձեռքը, Բարեգործական Հաստատութեան մը՝ ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ համար։ Ո՛վ որ գնէ շիշ մը սոյն Գօնեագէն նպաստած պիտի ըլլայ մեր այն անտէրունչ որբերուն։ Այս իսկ ամենէն պարտաւորիչ շարժառիթն է, որով ամեն Հայ անհատ յիշեալ ըմպելիին պէտք ունեցած ատենը չպիտի ուրիշ օտար Գօնեագներու։ Այսչափ յանձնարարութիւն՝ կը բաւէ համոզելու համար մեր բարեսէր հասարակութիւնը, որ ՆԵԿՏԱՐ ին գործածութեամբը թէ՝ անվնաս ըմպելի մը ճաշակած պիտի ըլլայ եւ թէ անուղղակի կերպով պիտի նպաստէ մեր բարեգործական մէկ Հաստատութեան։

Կեդրոնատեղին Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ Թիւ 10, 14, 18 եւ Կալաթա Պօյիւք Միլլէթ Խան Թիւ՝ 57, 58 Մայրիկ էֆ. Շիրինեանի վաճառատունները։ 445 8—80

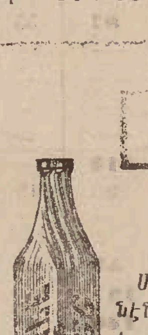

HUILE HOGG

ՄՈՐՈՒԻ ԹԱՐՄ ՋՈՒԿԻ հանուած. ամենէն ազդեցիկը, ամենէն ախորժահամը եւ ամենէն սննդարարը։ Աշխարհի բժիշկներուն կողմէ աւելի քան կէս դար է ի վեր յանձնարարուած

EMULSION HOGG

ԻՊՕՖՈՍՖԻԴ ՏԸ ՇՕ
ԵՒ ՏԸ ՍՈՒՏ

Հօկ ձկան իւղի բաղմ այն անձերուն համար որք բնական իւղը չեն կրնար խմել։

Կը բուժեն՝ ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԹՈՔԱՑՏ, ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆ, ՓՏԱՑՏ, ՏՂՈՑ ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆ.—Եռանկիւն սրուակ.—ՀՕԿ, 2, Քասթիլիօն փողոց, ՓԱՐԻԶ, եւ դեղարաններ։

Պէտք պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու կակղութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափ ի

La VELOUTINE

պատրաստուած ԲԻՍՄՈՒԹՈՎ ձեռամբ

CH^les FAY, Parfumeur
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

SANTAL SALOLÉ LACROIX

ԳԱՓՍՈՒԼՆԵՐԸ

Միզային գործարանի հիւանդութեանց դէմ գործածուող հականեխիչ դեղերուն ամէնէն ազդուն և ամենապաւ իւրացնելին է։
Վաճառատեղին՝ դեղարան Լագրուա, 76, Շաթօ-տօ փողոց. Բարիզ.

Կը գտնուի բոլոր դեղարաններուն մէջ։

Իր անարատութեան պատճառաւ

ՇԱՔՕԹՕ

բէբթօնը միակն է որ կը գործածուի Գ. Բասթէօրի, Պերլինի, Վիէննայի և Բեղբըսպուրկի աշխատանոցներու. և Ֆրանսայի ծովային նախարարութեան կողմէ։

ԱԶԴՈՒՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐԱԳ ՆԵՐԳՈՐԾՈՒՄ

ՇԱՔՕԹՕԻ ԳԻՆԻ

ՊԷՊՍԻՆԵԱՆ ՊԷՊԹՕՆԻ
VIN CHAPOTEAUT

Պէքթօնն, որ իբր ամենապաւ սնունդ ծանօթ է, կամ մսին մարսողութեան արդիւնքն է՝ բէքսինի և կամ նոյն իսկ ստամոքսին միջոցաւ։ Այդ կերպով կը սնուցանեն հիւանդները, նոր ապաքինածները, ինչպէս նաև այն անձերն, որք ունին հիւծումէ առաջ եկած անարիւնութիւն, սնունդներէ նողկանք, տենդ, շաքարախտ, Թոքախտ, Բանկ, ուռեցք, քանսէռ, ստամոքսի ու լեարդի հիւանդութիւն՝ տաք երկիրներ բնակելէ յառաջ եկած։

ՇԱՔՕԹՕ, 8, Վիվիէն փողոց, Փարիզ, և բոլոր դեղարանաց մէջ։ A.

L'ANCRE ԼԱՆՔՌԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ	1871 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ
126 ՄԻԼԻՈՆԻՆ ԱՒԵԼԻ	180 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Զիչի, կայս. եւ արք. Ներքին խոր. հրդական, նախագահ
» Ռօտոլֆ Հոեոս, դեր-նախագահ
» Ժօզէֆ Հոեոս, կայս. եւ արք. Ներքին խորհրդական
» Քօլօման Նաքօ » » »
Անթուան Բրօքէշ տ'Օսթէն
Թէասոր Բոնցէն
Ժան տը Վէնիւկ-Ինկէնհայմ

Կառավարական Քոմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՔ, կայս. արք. խորհ. դական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, ԼԻՕՆԷԼ ՓՕՆՏԻ
Գլխ. Գործակալ, ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ, Կ. Պոլիս, Գօճամանօղլու խան Թիւ 7, 302

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ
1895 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2

Վոսփորէն Եկող մեկնումներ

2 —	Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենիք. Մրկ. Ր. Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.
2 —	Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.
2 —	Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ.
2 —	Պէյզ. Բշպ. Չպգ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտլ. Վնիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզկ.
2 45	Ենմ. Մէզպ. Պէօյք. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Միրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշքթ.
2 45	Պէյզ. Բշպ. Ենք. Գնլ. Պօյճ. Ր. Ա. Հս. Գնտլ. Արն. Չնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Պշք. Դապ.
3 —	Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյք. Բշպ. Չպք. Գնլճ. Ա. Հս. Գնտ. Վանի. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.
3 3	Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք, ՍԹՆ. Միրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ, Արնվ, Գրչ. Օրթ, Պշկ,
5 —	Պէյ, Բշպ, Չպգ, Գ[illegible], Ա, Հ, Գանտլ, Վնք, Չնկք, Պէյլ, Գզկճ, Պշք,
4 35	Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. ՍԹՆ. Մրկ. Պյճ. Ր. Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.
5 45	Ենմ. Մէզ. Պէօյք. Թրպ. Պէյզ, Ենք. Իսթ. Միրկ. Պօյճ. Ր Հս Պէպ. Արվ. Գրչ. Օրթ. Պշկ.
6 30	Պէյզ, Ենք, Գնլճ, Մրկ, Ր, Ա, Հ, Գանտլ, Արն, Չնք, Պէյլ, Օրթք, Գզկ, Պշկ,
7 15	Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Են. Մրկ. Գնլ. Ր. Ա. Հս. Գնտլ. Պէպ. Արն. Գրչ, Չնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Պշթ.
7 45	Ա. Ր. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշք.
8 45	Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյք. Բշպ. Չպգ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտլ. Վան. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.
9 —	Բէնմ, Մէզ, Պէօյ, Թար, Ենք. ՍԹՆ. Պօյճ. Ր. Հիս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշք.
9 45	Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյզ. Ենք. Գնլ. Ա. Հս, Գնտլ, Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ,
10 15	Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արն. Օրթ. Պշք.

Կամուրջէն Վոսփոր Գնացող մեկնումներ

3 15	Պշկ. Օրթ. Գրչ-Արնվ. Պէպ. Ր. Հ. Միրկ. Ենք. Թրպ Պէօյ-Մէզպ-Ենմ-
3 30	Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հ. Գնլ. Չպգ. Բշպ. Պէյզ,
4 15	Դապ. Պշկ. Իսկ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Արվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պրզ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
4 15	Պշկ, Օրթ, Գրչ. Արն. Պէպ. Ր, Հ. Մրկ. ՍԹՆ. Ենք. Թրպ, Պէօյք, Մզպ, Ենմ,
5 15	Պշկ. Օրթ. Գրչ, Արն, Պէպ, Ր, Հ Պօյճ, ՍԹՆ, Ենք, Թրպ, Պէօյ. Մզպ. Ենմ. Ր, Ա, Գավազ
5 —	Դպթ. Պշկ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք, Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Բշպ. Պէյզ, Ենք.
6 —	Դապ. Պշկ. Օրթ. Արվ. Պէպ. Ա. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պէյզ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
7 —	Պշ. Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Արվ. Գնտ. Ա. Ր. Հ. Պօյճ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
8 30	Պշկ. Օրթ. Դրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հ. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
9 15	Պշք, Օրթ. Պէյլ, Չնկ, Գնտլ. Արվ. Ր. Հս. Պօյճ, Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.
10 5	Դապ. Գզկ, Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հ. Գնլ. Չպք. Բշպ. Պրզ. Մզպ. Ր. Ա. Գվ.
10 20	Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր. Հս. Պօյճ. Մրկ. Իսթ. Ենք, Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ,
10 50	Դապ. Պշկ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Գնտ. Ա. Ր. Հսբ՝ Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պրզ։ Պէպ. Ենմ. զացող շոգ՝ն պիտի հաղորդակցի.
11 10	Պշկ, Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Չպգ. Բշպ. Պզզ.
11 20	Պշկ. Պէպ. Ր, Հս. Մրկ. ՍԹէՆ. Ենք. Թրպ. Պէօյ Մզպ. Ենմահալլէ
11 30	Պշկթ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Պէպէք
12 15	Պշկ, Օրթ, Գրչ. Արն, Պէպ.